

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Využití strukturální pomoci EU v regionu soudržnosti Moravskoslezsko na příkladu
vybraného projektu v programovacím období 2007-2013

Use of the EU Structural Aid in the Cohesion Region Moravia Silesia in the Case of a Sample
project in Programming Period 2007-2013

Student: Bc. Veronika Šámalová
Vedoucí diplomové práce: Ing. Lukáš Melecký

Ostrava 2011

Zadání diplomové práce

Student:

Bc. Veronika Šámalová

Studijní program:

N6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor:

6210T004 Eurospráva

Téma:

Využití strukturální pomoci EU v regionu soudržnosti Moravskoslezsko
na příkladu vybraného projektu v programovacím období 2007-2013
Use of the EU Structural Aid in the Cohesion Region Moravia Silesia in
the Case of a Sample Project in Programming Period 2007-2013

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Teoretická východiska politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU a metodika tvorby projektů
 3. Regionální operační program regionu soudržnosti Moravskoslezsko a situační analýza regionu
 4. Realizace a využití Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Moravskoslezsko na příkladu vlastního projektu
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BOHÁČKOVÁ, I.; HRABÁNKOVÁN, M. *Strukturální politika EU*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6.

MAREK, D.; KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

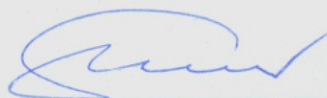
ÚŘAD REGIONÁLNÍ RADY REGIONU SOUDRŽNOSTI MORAVSKOSLEZSKO. *Regionální operační program regionu soudržnosti Moravskoslezsko 2007 – 2013*. Ostrava: ÚRR MS, 2007. 178 s.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Lukáš Melecký**

Datum zadání: 26.11.2010

Datum odevzdání: 29.04.2011

doc. Ing. Karel Skokan, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohu č. 3 danou mi k dispozici jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 29. dubna 2011

Na tomto místě bych chtěla poděkovat panu Ing. Lukáši Meleckému za jeho vedení, rady a připomínky při psaní mé diplomové práce.

Obsah

1. Úvod.....	4
2. Teoretická východiska politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU a metodika tvorby projektů.....	6
2.1 Politika hospodářské a sociální soudržnosti	6
2.1.1 Vymezení základních pojmů	6
2.1.2 Historický vývoj HSS EU	7
2.1.3 Principy a zásady politiky HSS EU	10
2.1.4 Nástroje politiky HSS EU	13
2.1.5 Cíle politiky HSS EU v období 2007 – 2013	16
2.1.6 Institucionální zajištění politiky HSS EU	17
2.1.7 Finanční rámec politiky HSS EU	17
2.2 Teoretická východiska projektového řízení.....	17
2.2.1 Typologie projektů	19
2.2.2 Veřejná podpora a výdaje projektu.....	19
2.2.3 Metodické nástroje pro přípravu projektu	22
2.2.4 Projektový cyklus	25
2.2.5 Vytváření projektu.....	27
3. Regionální operační program regionu soudržnosti Moravskoslezsko a situační analýza regionu.....	31
3.1 Rámec strukturální pomoci EU v ČR v letech 2007 - 2013	31
3.1.1 Cíle politiky HSS EU v ČR.....	31
3.1.2 Nástroje politiky HSS EU v ČR	32
3.1.3 Programový rámec strukturální pomoci EU v ČR.....	32
3.1.4 Implementační struktura strukturální pomoci EU v ČR.....	34
3.1.5 Finanční rámec politiky HSS EU v ČR.....	35
3.2 Regionální operační program Moravskoslezsko	37
3.2.1 Globální cíl ROP Moravskoslezsko	38
3.2.2 Strategické cíle ROP Moravskoslezsko.....	38

3.2.3 Prioritní osy ROP Moravskoslezsko	39
3.2.4 Vazby na jiné operační programy a na program rozvoje venkova	42
3.2.5 Mezinárodní spolupráce	43
3.2.6 Aktuální čerpání ROP Moravskoslezsko.....	43
3.2.7 Způsobilost regionu Moravskoslezsko čerpat finanční prostředky po roce 2013	45
3.3 Situační analýza regionu	45
3.3.1 Všeobecná charakteristika regionu.....	45
3.3.2 Přírodní prostředí.....	46
3.3.3 Demografie.....	46
3.3.4 Ekonomické prostředí.....	49
3.3.5 Společensko-kulturní prostředí.....	52
4. Realizace a využití Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Moravskoslezsko na příkladu vlastního projektu	53
4.1 Stručný popis projektu.....	53
4.2 Identifikace žadatele.....	53
4.3 Místo realizace projektu	54
4.4 Analýza výchozího stavu.....	55
4.5 Alternativy řešení projektu	55
4.6 Cíle a výstupy projektu.....	56
4.7 Vazba projektu na strategické programové dokumenty	57
4.8 Aktivita projektu	58
4.9 Podrobný popis fází projektu a jednotlivých aktivit.....	58
4.10 Harmonogram projektu	59
4.11 Indikátory projektu	59
4.12 Návrh financování projektu.....	61
4.13 Publicita projektu	64
4.14 Cílové skupiny projektu	66
4.15 Analýza konkurence, poptávky a marketingový mix	67
4.15.1 Analýza konkurence a poptávky	67

4.15.2 Marketingový mix	67
4.16 Předpoklady a rizika projektu.....	69
4.17 Udržitelnost projektu.....	70
4.18 Zhodnocení projektu.....	70
5. Závěr.....	72
Zdroje	74
Seznam zkratk.....	81
Seznam tabulek.....	83
Seznam obrázků	84
Seznam příloh	86

1. Úvod

Již od vzniku Evropského hospodářského společenství v roce 1957 začala být realizována regionální politika. Zaměřovala se však spíše na sociální oblasti prostřednictvím Evropského sociálního fondu (ESF) a strukturální politika byla přenechána národním politikám členských států. Teprve v 80. letech minulého století došlo k rozšíření zájmu o ekonomické a sociální problémy v rozvoji regionů. K dalšímu rozšíření záběru regionální a strukturální politiky došlo přijetím Maastrichtské smlouvy v roce 1992, kdy byl vytvořen Fond soudržnosti a byly založeny dvě nové instituce a to Hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů. K poslednímu posílení kohézní politiky došlo v roce 2009, kdy vstoupila v platnost Lisabonská smlouva.

Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU v současné době slouží ke snižování rozdílů mezi regiony zejména podporou chudších regionů prostřednictvím strukturálních fondů EU a iniciativ politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU. V programovacím období 2007 – 2013 je možno v České republice čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů EU prostřednictvím 26 operačních programů, které jsou rozděleny na tematické a regionální a zahrnují oblast všech tří cílů stanovených EU na současné programovací období.

Cílem diplomové práce je zpracování konkrétního projektového záměru, na jehož základě má být vystavěno 3,5 km nové cyklostezky vedoucí z městské části Ostrava – Radvanice do Zoologické zahrady Ostrava. Jedná se o smyšlený projektový záměr, avšak založený na konkrétní vyhlášené výzvě a dalších skutečných údajích.

V rámci diplomové práce bude provedeno ověření dvou následujících hypotéz:

První hypotéza: „Využitím finančních prostředků z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko lze zvýšit životní úroveň obyvatelstva regionu soudržnosti Moravskoslezsko prostřednictvím realizovaných projektů.“

Druhá hypotéza: „Do začátku roku 2011, kdy bude programovací období 2007 – 2013 za polovinou, bude z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko 50 % alokovaných finančních prostředků vázáno Smlouvou o poskytnutí dotace.“

Diplomová práce je z hlediska své struktury rozdělena do tří obsahových částí doplněných o úvod a závěr.

První kapitola diplomové práce je ve své první části zaměřena na základní pojmy, kterými jsou regionální politika, strukturální politika a politika hospodářské a sociální soudržnosti EU. Důvodem výběru těchto pojmů je jejich časté zaměňování v reálném životě i odborné literatuře. Tato část se dále zaměřuje na historický vývoj politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU, její principy a zásady, nástroje, cíle, institucionální zajištění na úrovni EU a finanční rámec na programovací období 2007 – 2013. Druhá část první kapitoly se již zaměřuje na projektové řízení. Nalezneme zde typy projektů, druhy výdajů a metodické nástroje pro přípravu projektů. Seznámíme se také s projektovým cyklem a postupem vytváření projektů.

Druhá kapitola je zaměřena již konkrétně na regionální operační program Moravskoslezsko, z kterého budou čerpány finanční prostředky na realizaci projektu. Součástí je také situační analýza regionu soudržnosti NUTS 2 Moravskoslezsko. V první části druhé kapitoly se ještě krátce seznámíme s rámcem strukturální pomoci EU v ČR v programovacím období 2007 – 2013. Druhá část druhé kapitoly je již orientována na regionální operační program Moravskoslezsko. Zahrnuje jeho cíle, prioritní osy a vazby na jiné operační programy včetně mezinárodní spolupráce. Nalezneme zde také aktuální stav čerpání finančních prostředků z operačních programů v ČR a podrobnější rozbor regionálního operačního programu Moravskoslezsko. Třetí část se zabývá situační analýzou regionu soudržnosti NUTS 2 Moravskoslezsko, která je již směřována na projekt realizace cyklostezky.

Poslední kapitola se již věnuje samotnému projektu. Záměrem projektu je výstavba cyklostezky, čímž má dojít ke zvýšení životní úrovně obyvatelstva v regionu. Žadatelem projektu bude Statutární město Ostrava. Cílem projektu je rozvoj dopravní infrastruktury pro cyklisty a zvýšení bezpečnosti cyklistů na silnicích. Těchto cílů má být dosaženo realizací cyklostezky včetně jejích doplňků, jako jsou lavičky apod. Cíle projektu kromě strategických dokumentů jsou navázány také na Koncepti rozvoje cyklistické dopravy města Ostravy.

Při psaní diplomové práce jsem využívala převážně odbornou literaturu a webové stránky zaměřené na problematiku strukturálních fondů EU, na oblast přípravy a řízení projektů a na politiku hospodářské a sociální soudržnosti EU. Použila jsem také informace zveřejňované na stránkách EU, Ministerstva pro místní rozvoj ČR a webové stránky Moravskoslezského kraje a Statutárního města Ostrava. Při psaní čtvrté kapitoly jsem využívala konkrétní výzvu a metodické pokyny pro tuto výzvu.

2. Teoretická východiska politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU a metodika tvorby projektů

2.1 Politika hospodářské a sociální soudržnosti

V této kapitole se seznámíme se základními pojmy politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) Evropské unie (EU) a s jejím historickým vývojem. Dále zjistíme, jakými principy se musí politika hospodářské a sociální soudržnosti řídit, jakými nástroji je realizována a jaké jsou její cíle v programovacím období 2007 - 2013. Také zjistíme, jaké jsou role jednotlivých institucí EU v oblasti politiky HSS EU a jaký je její finanční rámec na současné programovací období.

2.1.1 Vymezení základních pojmů

Mezi základní pojmy v oblasti politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU jsou regionální politika, strukturální politika EU a samotná politika HSS EU. Tyto pojmy jsou v odborné literatuře často zaměňovány, i když nejsou totožné. Rozdílnosti mezi těmito pojmy můžeme vidět jak v časovém hledisku, tak v obsahu.

Počátky **regionální politiky** můžeme hledat ve Velké Británii začátkem 50. let. Na nadnárodní úrovni se regionální politika začala rozvíjet již při jejím vzniku v Římských smlouvách (1957). Regionální politika měla sloužit ke snižování hospodářských rozdílů mezi regiony. K dosažení tohoto cíle byly využívány strukturální fondy a jiné finanční prostředky z rozpočtu Evropské unie. Zpočátku měly tyto procesy sloužit k řešení problémů na trhu práce, až následně byly rozšířeny na strukturální problémy.

Pro zajištění větší koordinace byla následně regionální politika koncem 80. let 20. stol. integrována s částí sociální a zemědělské politiky, čímž vznikla **strukturální politika EU**. Podporované aktivity zahrnovaly široké spektrum oblastí. V této době byl využíván Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF), Evropský sociální fond (ESF) a Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond (EAGGF). Objem finančních prostředků v těchto fondech se měl v letech 1987 – 1993 zdvojnásobit.

V současné době, již od 90. let 20. stol., resp. podpisu *Maastrichtské smlouvy* (1992) o založení EU, je **politika hospodářské a sociální soudržnosti** politikou, která je založena na principu finanční solidarity. Soudržnost je vedle hospodářské a měnové unie a jednotného trhu dalším z cílů EU. Cílem politiky HSS EU je posílení hospodářské, sociální a územní

soudržnosti mezi čl. státy EU. Politika HSS EU usiluje od snižování rozdílů mezi čl. státy EU v ekonomické i životní úrovni a schopnosti EU jako celku čelit výzvám 21. stol. Politika HSS EU podporuje harmonický, vyvážený a udržitelný rozvoj ekonomických činností, vysokou úroveň zaměstnanosti, rovnost mezi muži a ženami a vysokou úroveň ochrany a zlepšování životního prostředí.¹ V současném programovacím období jsou využívány strukturální fondy (ERDF a ESF) a také Fond soudržnosti, založený Maastrichtskou smlouvou, a další iniciativy EU. Do přijetí Lisabonské smlouvy patřila politika HSS EU mezi koordinované pravomoci, po jejím vstupu v platnost se řadí mezi pravomoci sdílené.

K posouzení **potřebnosti jednotlivých regionů** slouží množství kritérií. Jsou to kritéria přírodní, demografická, ale také ekonomická a sociální. V současnosti je důležitým kritériem taktéž trvale udržitelná zaměstnanost a díky tomu stabilizace obyvatel v regionech. Na jejich základně můžeme tyto regiony určit a zjistit příčiny jejich problémů.

Lisabonský projekt doporučuje Evropské komisi (EK) měření a porovnávání výkonnosti regionů, resp. členských zemí, v ročním intervalu prostřednictvím 14 ukazatelů, které pomáhají ocenit dosažené výsledky. Navržené strukturální indikátory uvedené v následujícím přehledu mohou relativní výkonnost kvantitativně vyjádřit.

2.1.2 Historický vývoj HSS EU

V *Římské smlouvě* z roku 1957 (Smlouvě o EHS) byla začleněna pouze hlava III. část 3, která byla věnována sociální politice. V témže roce byl také zřízen *Evropský sociální fond*. Oblast strukturální politiky byla přenechávána národním politikám členských zemí. V roce 1969 jako další cíl bylo stanoveno vybudování *Hospodářské a měnové unie* (HMU).

Teprve v 70. letech 20. stol. po rozšíření EU byly znatelné ekonomické a sociální rozdíly mezi regiony, zejména u nově přistupujících zemí. Proto první zmínku můžeme najít již v Memorandu Komise (EHS) Radě „O koordinaci hospodářských politik a spolupráci v měnových otázkách uvnitř Společenství“ z 12. 2. 1969. Velký důraz je zde kladen na reálná a srovnatelná data, kde je potřeba udělat značný pokrok.

Důležitým dokumentem byla také *Thomsonova zpráva*, tedy „Zpráva o regionálních problémech v rozšířeném Společenství“ z roku 1973. Tuto zprávu předala EK Radě zejména z obav, že vznik HMU by mohl způsobit další prohloubení regionálních disparit a tak

¹ Strukturální fondy EU [online], 2010.

k ohrožení projektu HMU. Snazšímu přechodu měl napomoci Fond regionálního rozvoje, který měl tyto disparity eliminovat. Thomsonova zpráva poprvé uceleně a jasně definuje příčiny a charakter regionální nerovnováhy. V rozšířeném Společenství jsou podle této zprávy oblastmi, které lze označit jako nejvíce regionálně disaritní, tyto oblasti²:

- oblasti s převahou zemědělství, které jsou obecně v rámci Společenství situovány na periferii zájmu a ve kterých v posledních letech prudce klesla zaměstnanost v zemědělství. Obecně jsou to rovněž oblasti s vysokou strukturální nezaměstnaností a dlouhodobou nezaměstnaností.
- Oblasti, ve kterých došlo ke strukturálním průmyslovým změnám a které jsou postiženy strukturální nezaměstnaností. Zastaralost průmyslových odvětví a jejich problematická ekonomická transformace mají vliv na rostoucí nezaměstnanost a na úroveň příjmů v regionu.

Oba tyto typy oblastí mají také společné to, že jsou postiženy extrémně velkou vnější migrací. Na základně této zprávy byly tedy summitu vrcholných představitelů Společenství předloženy následující návrhy³:

- Regionální politika Společenství nebude nahrazovat národní regionální politiky, ale bude je doplňovat tak, aby docházelo ke snižování hlavních regionálních disparit napříč Společenstvím.
- Společenství se bude snažit o řešení nerovnoměrné koncentrace ekonomických aktivit (nadměrná koncentrace podnikatelských aktivit v některých regionech versus nejchudší regiony).
- Úspěšnost regionální politiky vyžaduje nové stimuly a regulující nástroje.
- Koordinace národních regionálních politik musí být skutečná, nikoliv pouze deklarovaná. K tomuto účelu se doporučuje založit instituci na poradní úrovni „Výbor Společenství pro regionální rozvoj“. Časově je doporučeno pro vznik tohoto výboru datum 31. 12. 1973.

² Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 9.

³Tamtéž, s. 10.

- Hlavním finančním nástrojem podpory Společenství fungujícím na principu doplňkovosti by měl být „Fond regionálního rozvoje“. Výši prostředků v tomto fondu bude navrhopvat EK s ohledem na zájmy Společenství.
- Fond regionálního rozvoje bude poskytovat prostředky s ohledem na priority Společenství, ne na priority a potřeby jednotlivých národních států.

V prosinci roku 1974 bylo s konečnou platností rozhodnuto o zřízení *Evropského fondu regionálního rozvoje*, který byl následně zřízen v roce 1975. V témže roce také EK ve spolupráci s Výborem pro regionální politiku předložili členským státům „Schéma regionálních rozvojových programů“, které vycházelo z regionálních rozvojových programů v jednotlivých členských státech.

V roce 1981 vydala EK doporučení ke koordinaci a spolupráci v regionálních rozvojových programech v příhraničních oblastech. Podle EK je potřeba regionální politiku v těchto oblastech řešit spoluprací obou stran. V tzv. středomořských programech byl také poprvé využit princip programování. Důležitým krokem vpřed byl *Jednotný evropský akt (SEA)*, který přispěl k prohloubení kompetencí a vlivu evropských institucí. Na jeho základě musí EK předložit Radě komplexní návrh, který měl provést změny ve struktuře a pravidlech fungování existujících strukturálních fondů. Byl zde další znatelný pokrok k tomu, aby se regionální politika stala společnou politikou. Reformy měly vést k tomu, aby došlo ke snížení množství finančních prostředků určených pro společnou zemědělskou politiku a navýšení pro regionální politiku.

V 90. letech došlo k dalšímu posílení hospodářské a sociální politiky *Maastrichtskou smlouvou* z roku 1993, kdy bylo posilování hospodářské a sociální soudržnosti zařazeno mezi činnosti Společenství. Maastrichtskou smlouvou byly zřízeny *Hospodářský a sociální výbor* a *Výbor regionů*. Touto smlouvou byl také zřízen Fond soudržnosti, který poskytuje příspěvky na projekty ze sféry životního prostředí a transevropských sítí v oblasti dopravní infrastruktury.

Lisabonská smlouva (2007) začlenila mezi dimenze politiky soudržnosti také **územní soudržnost**, která slouží pro lepší zacílení intervencí politiky HSS. Dojít má tedy k zohlednění územního aspektu také v dalších politikách EU v souladu s lisabonskými a göteborgskými cíly. K realizaci této územní agendy slouží akční plány.

2.1.3 Principy a zásady politiky HSS EU

Poprvé byly tyto principy stanoveny v roce 1988 při reformě strukturálních fondů. V programovém období 2007 – 2013 jsou stanoveny následující principy⁴:

- doplňkovost, provázanost, koordinace a soulad,
- partnerství,
- adicionalita,
- programování, rovnost žen a mužů a zákaz diskriminace,
- územní úroveň provádění,
- udržitelný rozvoj.

Doplňkovost, provázanost, koordinace a soulad

Zásada doplňkovosti vyjadřuje doplňování akcí členských států a Společenství ne z finančního hlediska ale z hlediska obsahového zaměření. Důležité je, aby nebyly realizovány pouze zájmy daného státu, ale zájmy celého Společenství, které jsou vyjádřeny v prioritních cílech. S tímto souvisí také zásada provázanosti, kdy jde o provázání cílů členských států a Společenství. Tyto zásady musí zahrnovat jednotlivé strategické dokumenty. Mezi obecné zásady společenství pro programové období 2007 – 2013 patří⁵:

- Přitažlivější Evropa a regiony Evropy pro investory a pracující.
- Zlepšení znalostí a inovace pro růst.
- Vytváření více a lepších pracovních míst.

Princip koordinace souvisí s harmonizací poskytování finančních prostředků z jednotlivých zdrojů, aby nedocházelo k duplicitnímu financování či ke spekulacím.

Partnerství

Partnerstvím je myšlena zejména spolupráce mezi EK a jednotlivými členskými státy, ale také mezi státními orgány a ostatními orgány na nižší úrovni. Tato spolupráce je uplatňována především ve vztahu k operačním programům, kdy zahrnuje jejich přípravu, monitorování a hodnocení.

⁴ Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 50.

⁵ Tamtéž, s. 51.

Adicionalita

Princip adicionality znamená doplňkovost ve finanční podobě. Prostředky poskytované ze strukturálních fondů by měly být pouze doplňujícím zdrojem z celkové částky projektu, i když tomu většinou bývá opačně. Tento princip je ověřován EK i členskými státy a EK jsou výsledky následně zveřejňovány.

Rovnost žen a mužů a zákaz diskriminace

EK i členské státy musí dohlížet na to, aby nedocházelo při poskytování prostředků z fondů k nerovnosti mezi muži a ženami a k diskriminaci na základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo světového názoru, věku, zdravotního postižení nebo sexuální orientace.

Územní úroveň provádění

Za provádění jednotlivých operačních programů jsou odpovědné členské státy, tedy jejich orgány a dané územní úrovni.

Udržitelný rozvoj

Cíle fondů jsou sledovány v rámci zásad udržitelného rozvoje a prosazování cílů Společenství chránit životní prostředí a zlepšovat jeho kvalitu, jak stanoví čl. 6 Smlouvy.⁶

Princip programování

Tento princip souvisí s veškerou přípravou a realizací programové dokumentace a navazujících operačních programů a projektů včetně vytvoření institucionální struktury. Slouží k zajištění víceleté přípravy a realizace cílů včetně finančního pokrytí. Programování je realizováno ve víceetapovém procesu organizování, rozhodování a financování.

Pro programové období 2007 – 2013 byly pro princip programování stanoveny následující základní pojmy:

- operační program
 - o je dokument zpracovaný členským státem a schválený EK, který stanovuje strategii a ucelený soubor priorit, které mají být prováděny s podporou z některého fondu,

⁶ Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 55.

- prioritní osa
 - o je konkrétní priorita dané strategie z operačního programu a zahrnuje několik vzájemně souvisejících operací s měřitelnými cíli,
- operace
 - o jsou jednotlivé projekty nebo skupiny projektů, které byly vybrány a jsou prováděny jedním nebo více příjemci a které umožňují dosažení cílů prioritní osy, k níž se vztahují.

EK přijímá takové programy a na ně vázané projekty, u kterých je zajištěna:

- efektivnost nákladů (spotřeby práce a materiálu),
- největší návratnost vložených prostředků,
- největší zisk nebo společenský prospěch,
- nejmenší rizika pro dosažení cílů projektu a navazujícího programu.

Příprava programů a projektů by měla vycházet z toho, co EK na předložené dokumentaci hodnotí, zejména:

- rozsah a charakter disparit, nedostatky dalšího rozvoje, vhodnost používaných finančních nástrojů,
- zvolená strategie, ekonomické, sociální a finanční nástroje a opatření, marketingové schopnosti firem, konkurenceschopnost, možnosti zahraničních investic,
- kvantifikace cílů – kvalita, vypovídací schopnost, kvalita informačního systému a statistiky pro účely prokazování plnění cílů,
- soulad s politikami Společenství, např. Společnou zemědělskou politikou, s politikou životního prostředí apod.,
- úroveň mechanismu implementace, monitorování a hodnocení; přístup monitorovacích výborů k informacím, úroveň kontroly apod.

Priority rozhodující pro hodnocení projektu jsou spojeny se⁷:

- zlepšením tržní výkonnosti, marketingu,
- zlepšením kvality výrobků a zdravotních standardů,
- vytvořením nových pracovních příležitostí a udržením pracovních míst,
- ochranu a zlepšováním životního prostředí.

2.1.4 Nástroje politiky HSS EU

Strukturální fondy

Již v programovém období 2000 – 2006 byly finanční prostředky ze strukturálních fondů poskytovány ne členským státům, ale jednotlivým regionům NUTS 2 a NUTS 3, podle kritérií na zařazení do jednotlivých cílů.

V programovém období 2007 – 2013 dochází ke vzniku *Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova* (EAFRD) a zároveň zániku Orientační sekce Evropského zemědělského fondu pro orientaci a garanci, avšak tento fond patří do Společné zemědělské politiky. Stejně tak *Evropský rybářský fond* (EFF), který nahradil *Finanční nástroj na podporu rybolovu* (FIFG), již nepatří do strukturální politiky, ale do Společné rybolovné politiky.

Evropský sociální fond

Mezi důležité události, které ovlivňují vývoj ESF, patří rozšíření EU o 12 nových členských států, stárnutí obyvatelstva a prohlubující se proces globalizace. ESF je určen zejména na neinvestiční projekty. Úkoly fondu v současném programovém období jsou:

- zvyšování přizpůsobivosti pracovníků a společností, podniků a podnikatelů,
- zlepšování přístupu k zaměstnání a udržitelnost,
- zlepšení sociálního začlenění znevýhodněných osob,
- posílení lidského kapitálu.

⁷ Boháčková, Hrabánková, 2009, str. 58.

Evropský fond regionálního rozvoje

Finanční prostředky z ERDF jsou určeny především na investiční projekty. ERDF má ohraničenu částku, která může být poskytnuta na jednotlivé projekty. Pro regiony v cíli – Konvergence je maximální částka 75 % celkových nákladů a nejméně 50 % veřejných výdajů. U regionů, které jsou podporovány z Fondu soudržnosti, tato částka může tvořit až 80 % celkových nákladů. Pro regiony v cíli – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost přispívaná částka může tvořit až 50 % celkových nákladů a nejméně 25 % veřejných výdajů. V případě příspěvků do infrastruktury, které přinášejí značné čisté příjmy, nesmí daná částka překročit 40 % celkových nákladů patřících do cíle – Konvergence (u regionů podporovaných z FS 50 %) a 25 % celkových nákladů u regionů patřících do cíle - Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Při investování do podniků nesmí částka překročit 35 % celkových nákladů s nárokem na podporu u regionů v cíli – Konvergence a 15 % celkových nákladů v regionech v cíli - Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.

Intervence z tohoto fondu jsou zaměřeny především na⁸:

- produktivní investice, které přispívají k tvorbě a ochraně udržitelných pracovních míst, zejména prostřednictvím přímé podpory investic do malých a středních podniků,
- investic do infrastruktury,
- investic na podporu regionálního a místního rozvoje.

Z ERDF může být podporován také udržitelný rozvoj měst při jejich řešení vysoké koncentrace hospodářských, environmentálních a sociálních problémů. Další intervence mohou být směřovány na podporu regionům geograficky a přírodně znevýhodněným, včetně nejvzdálenějších.

Fond soudržnosti

Fond soudržnosti (FS) nikdy nepatřil mezi strukturální fondy. Podpora z tohoto fondu je určena celým členským státům a ne regionům, jak je tomu u strukturálních fondů a také pokrývá celé uznatelné náklady a ne pouze část. V současném programovacím období se však řídí stejným Nařízením jako strukturální fondy.

⁸ Boháčková, Hrabánková, 2009, str. 117.

FS podporuje projekty v oblasti životního prostředí a projekty v oblasti transevropských dopravních infrastrukturních sítí. V programovacím období 2007 – 2013 se ty vzájemně doplňují s ERDF v cíli – Konvergence.

Iniciativy politiky HSS EU

Iniciativy politiky HSS EU jsou společným finančním nástrojem *Evropské komise*, *Evropské investiční banky* (EIB), *Evropského investičního fondu* (EIF) a *Evropské banky pro obnovu a rozvoj* (ERDB).

Jaspers je určen pro přípravu velkých projektů, které budou financovány prostřednictvím grantů ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Tato iniciativa je určena pro 12 čl. zemí EU ze střední a východní Evropy. Zaměřuje se na urychlení čerpání volných finančních prostředků.

Jeremie je iniciativa určená pro mikropodniky a střední podniky. Díky této iniciativě mohou čl. státy prostřednictvím svých národních či regionálních orgánů použít část prostředků ze strukturálních fondů EU na podporu malých a středních podniků prostřednictvím vlastního kapitálu, půjčky nebo záruky. Tato opatření jsou realizována prostřednictvím revolvingového zastřešujícího fondu Holding. Hlavními výhodami je flexibilita, výhody portfolia, opětovné využívání prostředků, využitelnost.

Jessica slouží jako podpora investic do městských oblastí k růstu zaměstnanosti v Evropě. Řídící orgány čl. států mohou prostřednictvím této iniciativy užít část prostředků ze strukturálních fondů k investicím do fondů rozvoje měst. Prostředky mohou být využity k investicím do městské infrastruktury, k obnově opuštěných a chátrajících průmyslových pozemků či objektů, podpoře energetické účinnosti nebo k financování sociální bytové výstavby.

Jasmine je iniciativa určená mikropodnikům a sociálně vyloučeným osobám, které chtějí začít samostatně podnikat, avšak nemají přístup k tradičním bankovním službám. Pro programovací období 2007 – 2013 má k dispozici rozpočet 50 mil. EUR. Půjčky jsou poskytovány do maximální výše 25 000 EUR, avšak obvykle je to 10 000 EUR pro EU-15 a 3 800 EUR pro EU-12.

2.1.5 Cíle politiky HSS EU v období 2007 – 2013

Cíle politiky HSS EU v období 2007 – 2013 vycházejí ze strategií přijatých v Lisabonu v roce 2000 a v Göteborgu v roce 2001, kde byla politika hospodářské a sociální soudržnosti uznána jako hlavní nástroj pro růst a zaměstnanost. Dalším důležitým bodem, který ovlivnil současné období, bylo rozšíření EU v letech 2004 a 2007.

Cíle pro toto období jsou obsaženy v *Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006*, z 11. 7. 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999.

Cíl Konvergence

Tento cíl přispívá k urychlení procesu konvergence nejméně rozvinutých zemí a regionů. Jednotlivá opatření v tomto cíli slouží k hospodářskému růstu a růstu zaměstnanosti. Příspěvky jsou poskytovány z ERDF, ESF a FS a jsou poskytovány regionům na úrovni NUTS 2, jejichž HDP na obyvatele, měřené paritou kupní síly vypočítané na základě údajů Společenství za období 2000 – 2002, je nižší než 75 % průměru HDP na obyvatele EU-25 za stejné období. Regiony, které v tomto cíli chtějí čerpat z FS, musí dosahovat nižší hodnoty než je 90 % HND na obyvatele EU-25 měřené v období 2000 – 2003.

Vlivem rozšíření EU však došlo ke snížení sledované hodnoty a státy, které měly v předcházejícím období nárok na příspěvek ze strukturálních fondů, již této hodnoty nedosahují a nejsou zařazeny do seznamu zaostávajících regionů. Nacházejí se však v tzv. přechodném období, kdy v procesu konvergence pokračují. Toto přechodné období bude pokračovat do roku 2013.

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Tento cíl je určen pro regiony, které nespadají pod Cíl Konvergence. Přispívá ke zvýšení konkurenceschopnosti a atraktivnosti těchto regionů včetně zvýšení zaměstnanosti. Příspěvky tyto regiony získávají regiony NUTS 1 a NUTS 2 z ERDF a ESF.

Cíl Evropská územní spolupráce

Tento cíl je určen pro posílení přeshraniční spolupráce pomocí společných smluv a regionálních Iniciativ. Příspěvky získávají regiony NUTS 3 z ERDF, které jsou v blízkosti pozemských hranic vnitřních i vnějších a podél mořských hranic, které jsou od sebe vzdáleny maximálně 150 km.

2.1.6 Institucionální zajištění politiky HSS EU

Evropská rada se účastní tvorby politiky HSS v rámci tvorby finanční perspektivy, kdy je rozhodováno o výši finančních prostředků na tuto politiku. Po rozhodnutí v Evropské radě následuje vydání nařízení definující pravidla pro využívání prostředků z evropského rozpočtu *Evropskou komisí*. Toto nařízení musí následně schválit *Evropský parlament* (EP), a *Rada*.

Rada dále také schvaluje *Strategické obecné zásady Společenství (CSG)*, na jejichž základě jsou v jednotlivých členských státech vytvářeny *Národní strategické referenční rámce* (NSRR) a operační programy (OP).

Jednotlivé čl. státy předkládají následně *Evropské komisi* ke schválení své NSRR a soustavu OP. Evropská komise nese na úrovni EU zodpovědnost za politiku HSS. Teprve po jejím schválení těchto dokumentů může dojít k zahájení čerpání z evropských fondů. Evropská komise tento proces již jen monitoruje a zasílá finanční prostředky.

2.1.7 Finanční rámec politiky HSS EU

Je dokument přijímaný meziinstitucionální dohodou mezi EK, EP a Radou EU. Je sestavován na období 5 – 7 let a stanovuje rozpočtové priority EU stanovením rozpočtových stropů pro každou z priorit.

První návrh finanční perspektivy pro programovací období 2007 – 2013 zveřejnila EK již 10. února 2004. Konečná podoba byla schválena 16. prosince 2005. Na regionální politiku a politiku soudržnosti byla určena částka 308 mld. EUR (v cenách roku 2004) neboli 347 mld. EUR (v současných cenách). Z této částky většina (81,9 %) finančních prostředků je určena pro cíl Konvergence, 15,7 % na cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a 2,4 % na cíl Evropská územní spolupráce.

V roce 2010 došlo k přehodnocení výdajů na regionální politiku EU a celková částka pro ni určená byla zvýšena na 348 mld. EUR.

2.2 Teoretická východiska projektového řízení

V současné době dochází ve firmách k přechodu od funkčního pojetí vedení podniků k řízení procesů. V tomto systému získává na své důležitosti role projektového manažera. V oblasti řízení projektů jde o řízení předmětu či služby nebo jejich kombinace. S tímto samozřejmě souvisí také řízení technologií a specifických postupů jednotlivých oblastí, aby bylo dosaženo požadované kvality výstupu. Důležité je rovněž řízení nákladů a ekonomických požadavků

na efektivitu, což souvisí s řízením rizik, protože pracujeme v prostředí neurčitosti. Výsledku musí být dosaženo v určeném časovém období, a proto musí docházet k řízení času a řízení komunikace, ze kterého získáváme údaje o postupu projektu. A neméně důležité je také řízení mezilidských vztahů tak, aby docházelo k motivování členů projektového týmu a usměrňování konfliktů. Všechny tyto oblasti musí být řízeny komplexně.

Projektový management můžeme tedy definovat jako souhrn aktivit spočívající v plánování, organizování, řízení a kontrole zdrojů společnosti s relativně krátkodobým cílem, který byl stanoven pro realizaci specifických cílů a záměrů⁹.

Projekt je dočasné úsilí vynaložené na vytvoření unikátního produktu, služby nebo určitého výsledku.¹⁰

Produkt projektu je cíl, výsledek nebo jiný výstup projektu, který má být realizací projektu vytvořen.¹¹

Zákazník projektu je společnost nebo její část, která je zadavatelem projektu a již budou výsledky projektu sloužit pro naplnění určitého strategického záměru nebo změny.¹²

Sponzor projektu je manažer zákazníka projektu, který má autoritu dostatečnou k rozhodování o fundamentálních aspektech projektu – předmětu projektu, rozpočtu a časovém rámci projektu.¹³

Manažer projektu je osoba zodpovědná za splnění cílů projektu při dodržení všech stanovených charakteristik projektu.¹⁴

Projektový tým se skládá z osob s pověřením realizovat určitou jednotku/y práce s přesně definovaným zadáním, požadovaným výsledkem, v definovaném časovém období a s určeným předpokladem pracnosti.¹⁵

⁹ Svozilová, 2006, s. 19.

¹⁰ Tamtéž, s. 22.

¹¹ Tamtéž, s. 24.

¹² Tamtéž, s. 26.

¹³ Tamtéž, s. 27.

¹⁴ Tamtéž, s. 29.

¹⁵ Tamtéž, s. 33

2.2.1 Typologie projektů

Projekt je série na sebe navazujících aktivit tak, aby byly naplněny specifikované cíle ve stanoveném čase při dodržení konkrétního rozpočtu. Projekt má dočasný charakter, pevně daný začátek i konec a jeho výsledkem je vytvoření konkrétního produktu nebo služby. Každý projekt musí splňovat formální náležitosti a být v souladu s podmínkami programu, v rámci kterého je realizován. Projekt musí být udržitelný alespoň po konkrétně stanovenou dobu.

Investiční projekty

Někdy jsou také nazývány projekty „tvrdými“, protože se jedná o pořízování dlouhodobého majetku a nehmotného majetku. Jsou financovány především z ERDF.

Neinvestiční projekty

Někdy jsou také nazývány projekty „měkkými“, protože jde především o investice do lidských zdrojů, zvláště na podporu vzdělávání, zaměstnanosti, sociální integrace či rovné příležitosti. Jsou financovány zejména z ESF.

Individuální projekt

Realizátor tohoto projektu přímo obdrží podporu, je tedy konečným příjemcem i konečným uživatelem.

Grantové schéma

Konečný příjemce finanční podpory je vyhlášovatelem grantového schématu. V rámci tohoto schématu je předkládáno několik projektů najednou.

Grantový projekt

Je jedním z projektů v rámci grantového schématu. Je jednodušší než individuální projekt.

2.2.2 Veřejná podpora a výdaje projektu

Informace o způsobilosti výdajů nalezneme vždy v příručce pro žadatele pro konkrétní výzvy k předkládané žádosti. Výdaje dělíme na hlavní a vedlejší. Hlavními výdaji jsou nosné aktivity projektu, které tvoří podstatu projektu a bývají propláceny v plné výši. Vedlejší aktivity jsou poskytovatelem dotace většinou limitovány. V současné době jsou většinou hrazeny paušální platbou, která se odvozuje z přímých nákladů projektu a bývá stanovena v rozmezí 14 % až 18 %.

Veřejná podpora

Z fondů EU může být míra podpory maximálně ve výši jako je povolená míra veřejné podpory podle právních předpisů EU. Vyšší míru mohou získat projekty vzdělávací a investiční projekty obecně prospěšné (až 92,5 %), projekty podnikatelské mohou získat podporu ve výši až 60 %.

Veřejná podpora je zakázána, jestliže je podpora poskytována z veřejných prostředků, mohla by narušit nebo hrozí narušením hospodářské soutěže, zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví a ovlivňuje obchod mezi členskými státy. Všechny tyto znaky musí být splněny najednou, jinak se nejedná o zakázanou veřejnou podporu. Je také zakázána kumulativní veřejná podpora na stejné způsobilé náklady a ta se kontroluje 5 let zpětně.

Výjimkami ze zakázané veřejné podpory jsou projekty, které:

- mají napomoci hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo nezaměstnaností,
- mají napomoci uskutečnění některého významného projektu společného evropského zájmu anebo napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu,
- mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských aktivit nebo oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem,
- mají napomoci kultuře a zachování kulturního dědictví, jestliže neovlivní podmínky obchodu a soutěže ve Společenství v míře odporující společnému zájmu,
- mohou být vymezeny rozhodnutím Rady přijatým kvalifikovanou většinou na návrh Komise.

EK může také stanovit blokové výjimky ze zákazu veřejné podpory. Příkladem jsou¹⁶:

- bloková výjimka pro drobné, malé a střední podnikatelské subjekty,
- bloková výjimka veřejné podpory v zaměstnanosti,
- bloková výjimka na vzdělávání a školení,
- podpora „de minimis“.

¹⁶ Tauer, Zemánková, Šubrtová, 2009, s. 62.

V rámci blokové výjimky je stanovena oblast, na kterou se vztahuje bloková výjimka, maximální limit podpory z veřejných zdrojů (v %), činnosti vhodné na poskytnutí podpory, odvětví vyňatá z poskytnutí veřejné podpory v rámci dané výjimky a také velikost podniku, který výjimku uplatňuje. Jednou z nových výjimek je například také podpora pro nově založené podniky ženami – podnikatelkami.

Podpora de minimis

Nepovažuje se za veřejnou podporu, protože neovlivňuje hospodářskou soutěž ani obchod mezi členskými státy EU. Tato podpora v součtu s ostatními podporami de minimis za poslední 3 roky překročit částku 200 000 EUR (v silniční dopravě 100 000 EUR). Čerpání této podpory je vždy uvedeno ve smlouvě o poskytnutí podpory.

Projekty nezakládající veřejnou podporu

Jsou to projekty, které **nevykazují znaky zakázané veřejné podpory**. Patří mezi ně služby obecného hospodářského významu. Udržitelnost projektu musí být alespoň 5 let (3 roky v případě malých a středních podniků), kdy nesmí dojít ke změně charakteru projektu, jinak hrozí vrácení dotace.

Projekty vytvářející příjmy

Jedná se o **infrastrukturní projekty**, které nezakládají veřejnou podporu a následující příjmy z investice jsou vyšší než na ni vynaložené náklady. Prostředky poskytnuté na tento projekt z fondů EU se o tuto výši příjmů snižují. Pokud tyto příjmy nemůžeme objektivně odhadnout předem, tak se odečtou do 5 let od ukončení projektu od vykázaných výdajů.

Způsobilé výdaje

Způsobilé výdaje jsou takové, které je možno hradit v rámci projektu za daných podmínek. Konkrétní způsobilé výdaje jsou většinou uvedeny Příručce pro žadatele. Výdaje, které zakládají veřejnou podporu, jsou způsobilé, jestliže vznikly nejdříve v den, kdy řídicí orgán písemně potvrdí žadateli, že jeho projekt splnil kritéria přijatelnosti. Veškeré výdaje, aby byly způsobilé, musí být identifikovatelné, prokazatelné a musí být doložené potvrzenými účetními doklady. Výdaje musí být zaplacený a zaplacení musí být doloženo před jejich certifikací a proplacením z fondů EU. Mezi způsobilé výdaje patří také veškeré výdaje na realizaci informačních a propagačních aktivit, jestliže jsou dodržena všechna pravidla publicity.

2.2.3 Metodické nástroje pro přípravu projektu

SWOT analýza

SWOT analýza slouží ke kvalitativnímu vyhodnocení veškerých podstatných stránek řešeného tématu v současném i budoucím období. Zobrazuje silné a slabé stránky (vnitřní faktory) analyzované oblasti a v návaznosti na ně také příležitosti a hrozby (vnější faktory), které mohou nastat. Pro další rozpracování zjištěných projektových potřeb je vhodné využít metodu logického rámce, princip partnerství a následně také studii proveditelnosti.

Postup pro zpracování SWOT analýzy:

- v první fázi prozkoumáme vnější prostředí, tj. získáme informace o příležitostech a hrozbách,
- teprve v druhé fázi se zaměříme na vnitřní prostředí, tedy na silné a slabé stránky našeho záměru.

Brainstorming

Je vysoce efektivní metoda, kdy dochází ke spolupráci při řešení problému kreativním způsobem. Každý z členů týmu říká všechny nápady, které ho napadnou a všechny tyto myšlenky musí být jedním členem týmu zaznamenávány.

Logický rámec

Je postup, kdy si musíme ujasnit, proč chceme vytvořit tento projekt, tedy definovat si své cíle. Dále co chceme udělat, jaké mají být výstupy našeho projektu. A nakonec řešíme, jak těchto výstupů a cílů má být dosaženo. Jaké budou naše klíčové aktivity. Při zpracovávání projektu musíme vždy prokázat soulad s cíli programu, z kterého chceme získat finanční prostředky a také musíme prokázat provázanost stanového účelu projektu s jednotlivými aktivitami.

Rizikový management

Slouží ke stanovení rizik, která mohou vést k nedokončení projektu. Investor se pak musí rozhodnout, zda je pro něj míra rizika přijatelná či nikoliv.

Harmonogram projektu

Ukazuje časovou náročnost a provázanost jednotlivých aktivit. V samotné žádosti o dotaci musí být graficky znázorněn např. Ganttovým diagramem. Je zde znázorněna také etapizace projektů, která se používá u investičních projektů a rozděluje celý projekt do několika etap.

Rozklad projektu na základní fáze

- a. **přípravná fáze projektu** – jsou zpracovávány studie, projektová dokumentace a projekt prochází schvalovacím procesem. Převážně u obecně prospěšných projektů je i tato fáze financovatelná ze strukturálních fondů.
- b. **realizační fáze projektu** – začíná obvykle podpisem smlouvy či potvrzením o přijatelnosti projektu. V tomto období jsou aktivity projektu financovány z fondů EU.
- c. **provozní fáze projektu** – obvykle začíná po ukončení financování ze strukturálních fondů a dochází k zahájení provozu u investičních projektů a u neinvestičních projektů k pokračování aktivit, avšak již financovaných a organizovaných příjemcem. Tuto fázi nazýváme také udržitelností projektu nebo životností projektu.
- d. **poprovozní fáze** – neboli likvidace investice – začíná ukončením provozu investičního projektu.

Studie příležitosti

Je využívány pouze u investičních projektů v předinvestiční fázi. Jsou v ní uvedeny všechny investiční příležitosti, které mohou být potenciálně ekonomicky výnosné.

Studie proveditelnosti

Je také využívány pouze u investičních projektů ve fázi přípravy projektu. Je to **technicko-ekonomická studie**, která souhrnně a podrobně popisuje investiční záměr a slouží jako podklad pro samotné investiční rozhodnutí. Je nevyšším stupněm analýzy investičního záměru. **Jedná se o sloučení projektu (textové analýzy), analýzy efektivnosti investice, citlivostní analýzy na změnu parametrů a predikce stability projektu a žadatele**

v zadaném časovém horizontu.¹⁷ Studie proveditelnosti patří mezi nejnáročnější dokumenty v oblasti ekonomického a organizačního poradenství. Využívá se zejména u značně finančně rozsáhlých akcí. Její struktura je vždy dána příručkou pro žadatele.

Studie proveditelnosti zpravidla zahrnuje:

- titulní strana,
- obsah,
- úvodní informace,
- stručné vyhodnocení projektu,
- stručný popis podstaty projektu a jeho etap,
- analýzy trhu, odhad poptávky, marketingová strategie a marketingový mix,
- management projektu a řízení lidských zdrojů,
- technické a technologické řešení projektu,
- dopad projektu na životní prostředí (pozitivní, neutrální, negativní),
- zajištění dlouhodobého majetku,
- řízení pracovního kapitálu (oběžný majetek),
- finanční plán a analýza projektu,
- hodnocení efektivity a udržitelnosti projektu (posuzována na základě teorie čisté současné hodnoty doplněné o tzv. vnitřní výnosové procento, index rentability a dobu návratnosti),
- řízení rizik (dáno citlivostní analýzou = jak ovlivní změna investičního záměru klíčové kritériální ukazatele),
- harmonogram projektu,
- podrobné závěrečné hodnocení projektu.

Možné problémy při zpracování studie proveditelnosti:

- zadání, komunikace,
- terminologie,
- analytické nástroje,
- podklady (dostupnost, dostatečnost, hodnověrnost),

¹⁷ Tauer, Zemánková, Šubrtová, 2009, s. 46.

- výsledky.

Analýza nákladů a přínosů – CBA

Krom přímých nákladů a výnosů projektu zahrnuje také „společenské“ přínosy. V jejich souvislosti pak hovoříme o obecně nebo veřejně prospěšných projektech.

Základními otázkami, které CBA řeší, jsou:

- jaký je přínos a pro koho,
- co naopak komu bere.

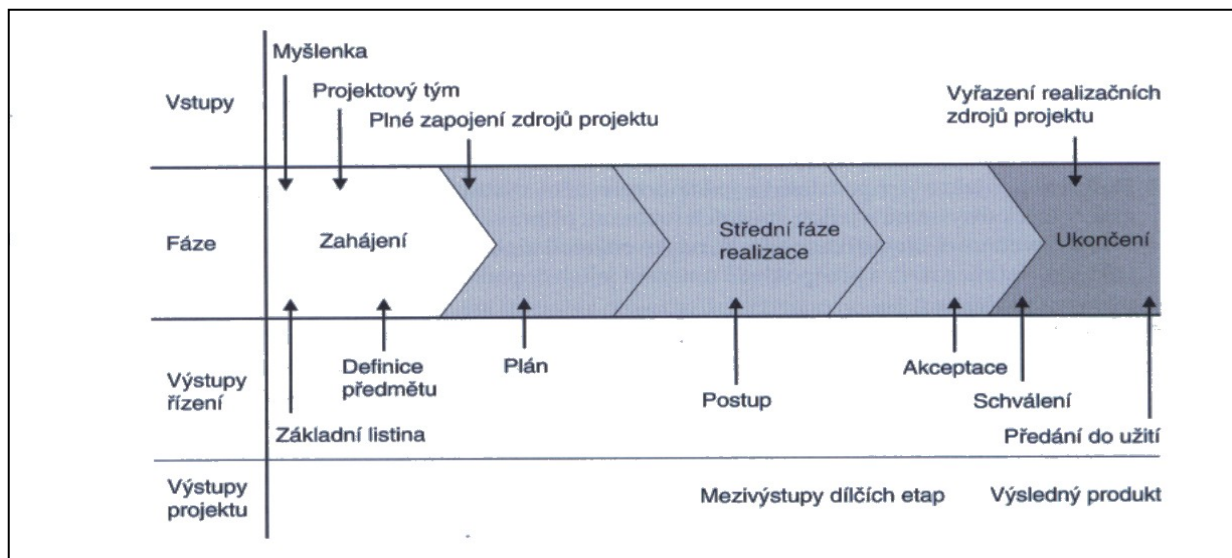
Obecná struktura CBA:

- podstata projektu,
- struktura beneficentů (subjekt či subjekty, na které dopadají kladné i záporné efekty plynoucí z investice),
- rozdíl mezi investiční a nulovou variantou,
- „ocenitelné“ náklady a výnosy v rámci všech fází projektu,
- doplňkové „neocenitelné“ náklady a výnosy,
- převedení „ocenitelných“ nákladů a výnosů na hotovostní toky (mohou být použity také stínové ceny či náhražkové ceny),
- diskontní sazba,
- kriteriální ukazatele (čistá současná hodnota, vnitřní výnosové procento, doba návratnosti, index rentability, ekonomická míra návratnosti, finanční míra návratnosti),
- citlivostní analýza,
- posouzení projektu a závěrečné rozhodnutí.

2.2.4 Projektový cyklus

Řízení projektového cyklu určuje jednotlivé fáze projektu a jejich aktéry a způsoby rozhodování. Během celé přípravy dohlíží na proveditelnost prostřednictvím strukturovaného monitoringu a zajišťuje také hodnocení a rozhodování na základě podložených potřebných informací.

Obrázek 2. 1 Typické rozložení fází životního cyklu projektu

Zdroj: Svozilová, 2006, s. 38

Fáze projektového cyklu:

1. **Identifikace a formulace záměru** – v této fázi po důkladné analýze situace zjišťujeme, jaký projekt bychom chtěli realizovat (máme počáteční myšlenku) a zda se může financovat ze strukturálních fondů. Je vhodné projektový záměr konzultovat s kompetentním orgánem.
2. **Příprava projektu a jeho formulace** – v této fázi posuzujeme rozsah projektu, jeho rozpočet, aktivity, rozvrhuje se časový harmonogram, personální obsazení a také musíme promyslet rizika projektu. Problémovým bývá zejména stanovení priorit projektu.
3. **Posouzení a schválení** – v této fázi je projekt posuzován řídicím orgánem z hlediska formální a věcné přijatelnosti. Posouzeny musí být technické, finanční, ekonomické a sociální aspekty projektu, ale také jeho dopad na horizontální témata. V této fázi je velice důležitá komunikace mezi řídicím orgánem a realizátorem projektu.
4. **Vyjednávání a financování** – dohaduje se především rozpočet projektu a podepisuje se smlouva mezi předkladatelem a odpovědným schvalovatelem. Při schválení je dotace ryze účelová, tedy musí být dodržen účel a výše a skladba schválených nákladů.

5. **Implementace a monitoring** – v této fázi probíhá realizace projektu. Monitoring je důležité zejména pro včasné případné odhalení problémů projektu, aby bylo možné je co nejrychleji a nejefektivněji odstranit.
6. **Hodnocení** – v této fázi je projekt již hotov a hodnotí se jeho dopady s původně stanovenými cíli.

Projektový cyklus je souvislý proces, kdy výstupy jedné fáze, jsou zároveň podkladem pro přípravu další fáze.

2.2.5 Vytváření projektu

Každý projekt je vytvářen v několika fázích. Počínaje seznámením se s výzvou, v rámci které má být projekt předkládán, až po odevzdání žádosti. Tento proces může být různě dlouhý podle náročnosti projektu.

Zásady postupu¹⁸:

- seznámení s výzvou k předkládání projektů – obsahuje základní údaje, které musí být dodrženy při přípravě projektu a předložení žádosti,
- seznámení s Příručkou pro žadatele a s Příručkou pro příjemce - obě tyto příručky jsou vydávány ke konkrétní výzvě a slouží k získání informací potřebných k napsání projektové žádosti a ke způsobu realizace projektu,
- seznámení s Pravidly pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU – v jaké výši mohou být poskytnuty finanční prostředky z fondů EU, jaké jsou podmínky na publicitu, jak dlouho musí být uchovávána data apod.,
- sestavení projektového záměru – jakého cíle má být dosaženo, kolik prostředků bude na dosažení cíle vynaloženo, v jakém časovém horizontu bude projekt realizován apod.,
- konzultace se zprostředkujícím subjektem, poradenskou firmou,
- sestavení managementu projektu,
- definice cílů – globální cíl a specifické cíle,
- definice aktivit projektu – jaké aktivity budou vykonány, aby bylo dosaženo cílů projektu,

¹⁸ Tauer, Zemánková, Šubrtová, 2009, s. 91.

- analýza cílové skupiny, marketing – na jakou hlavní cílovou skupinu bude projekt zaměřen, komu budou zejména určeny výstupy projektu a kdo bude vedlejší cílovou skupinou, koho projekt ovlivní,
- studie proveditelnosti, CBA analýza – detailní rozpracování podmínek projektu,
- finanční koncepce projektu – rozpočet projektu,
- harmonogram – časový rozpis včetně návazností jednotlivých aktivit,
- vypracování žádosti (Bendit 7, Benefill, E-account) – elektronické žádosti,
- kontrola projektu dle hodnotících kritérií – s každou výzvou jsou vydávány také hodnotící kritéria, podle kterých budou žádosti vyhodnocovány,
- finanční kontrola a odevzdání žádosti.

Výzva

Podle termínu pro odevzdání projektu se rozlišují výzva s pevně stanoveným datem ukončení příjmu žádostí a průběžná výzva, kdy projektové žádosti můžeme předkládat od data vyhlášení výzvy až do uzavření výzvy.

Obsah výzvy:

- identifikační údaje výzvy – číslo výzvy včetně jejího zaměření,
- definice hlavních cílů – cíle prioritní osy, pro kterou je výzva vyhlašována a oblasti podpory,
- definice oprávněných příjemců podpory/partnerů – které subjekty jsou oprávněny požadovat podporu v rámci dané výzvy,
- definice oprávněných aktivit projektu – konkrétní vyjmenování aktivit, které mohou být v rámci dané výzvy podporovány,
- definice cílových skupin,
- určení místa realizace projektu – na jakém území musí být projekt realizován či na osoby kterého regionu musí mít výstupy projektu dopad,
- forma podpory,
- doba trvání projektu – určuje, kdy nejpozději musí být zahájena realizace projektu a do kdy nejpozději musí být dokončen,

- specifikace uznatelných nákladů – které náklady jsou uznatelné a od kdy mohou být uznatelné náklady započítávány. Údaje dále rozpracovává speciální dokument uznatelných nákladů,
- monitorování projektu,
- termíny výzvy – udávají datum vyhlášení výzvy, jaká je lhůta pro předkládání žádostí a do kdy nejpozději musí být žádost předložena. Uvedeno je také předběžné datum oznámení výsledků výběrového procesu,
- způsob výběru projektů,
- účast v dalších programech podpory,
- specifické požadavky, pokyny pro žadatele,
- přehled požadovaných příloh,
- předložení žádosti o finanční podporu,
- kontaktní osoby.

Projektová žádost

Mezi základní aspekty přípravy projektové žádosti můžeme zahrnout:

- čas,
- konzultace, informace,
- jasnost a stručnost,
- srozumitelnost,
- zpracování projektu.

Jednou z důležitých částí žádosti jsou **indikátory**, pomocí kterých jsou kvantifikovány výstupy a výsledky projektu. Podle těchto indikátorů je hodnocena úspěšnost projektu. Při vyplňování žádosti si vybíráme z předepsaného číselníku indikátorů, které jsou dány výzvou. Některé z indikátorů jsou stanoveny většinou jako povinné.

Již v žádosti musíme uvést počet osob, které budou na projektu pracovat (budou členové týmu) a uvést jejich konkrétní roli a rozsah úvazku.

Elektronické formuláře projektové žádosti

- *BENEFIT 7* – je využíván většinou z OP (24 z 26). Je často opravován a doplňován o nové funkce podle požadavků řídicích orgánů.
- *E-ACOUNT* – je využíván OP Podnikání a inovace. Žadatel si před vstupem do tohoto systému musí zřídit elektronický podpis. Na základně výzvy musí být nejprve vytvořena registrační žádost a teprve po jejím schválení bude žadatel vyzván k předložení plné žádosti včetně všech příloh.
- *BENE-FILL* – je využíván OP Životní prostředí. Základní výhodou je přehledné uspořádání.

3. Regionální operační program regionu soudržnosti Moravskoslezsko a situační analýza regionu

3.1 Rámec strukturální pomoci EU v ČR v letech 2007 - 2013

3.1.1 Cíle politiky HSS EU v ČR

Cíle politiky HSS EU v ČR vycházejí z cílů strategických dokumentů EU, zejména ze *Strategických obecných zásad společenství*. Globálním cílem politiky HSS EU v ČR je přeměna socioekonomického prostředí ČR v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby ČR byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Prostřednictvím trvalého posilování konkurenceschopnosti bude dosahováno udržitelného růstu s cílem dosáhnout hospodářské úrovně EU–25. ČR bude usilovat o růst zaměstnanosti a o vyvážený a harmonický rozvoj regionů, který povede ke zvyšování úrovně kvality života obyvatelstva.¹⁹

Strategické cíle:

- **Konkurenceschopná česká ekonomika** – posilování konkurenceschopnosti má být dosahováno zvyšováním produktivity podnikatelského sektoru a urychlením udržitelného hospodářského růstu pomocí rozvoje inovačního potenciálu.
- **Otevřená, flexibilní a soudržná společnost** – snaha o vytvoření moderní a otevřené společnosti, která bude schopná reagovat na vnější impulsy. Cílem je zvyšování kvality života a vytvořit moderní vzdělávací systém, který by umožnil rozvoj znalostní ekonomiky a stal se zdrojem efektivity a flexibility trhu práce, což bude mít za důsledek vytvoření silné ekonomiky vytvářející nová a kvalitní pracovní místa.
- **Atraktivní prostředí** – jde zejména o investice do životního prostředí a dopravních sítí, což přiláká kvalitní fyzickou základnu pro hospodářský a sociální rozvoj.
- **Vyvážený rozvoj území** – vyvážený rozvoj území ČR, kterého bude dosaženo snižováním disparit mezi regiony i uvnitř regionů. Cílem je posílení ekonomického růstu a růstu zaměstnanosti využitím přírodních, ekonomických a sociokulturních odlišností regionů a jejich rozdílného vnitřního potenciálu. Dojde k posílení územní a sociální soudržnosti regionů při respektování variability prostorových struktur.

¹⁹ NSRR, 2007, s. 36.

3.1.2 Nástroje politiky HSS EU v ČR

Mezi nástroje, které může ČR v tomto programovacím období využívat a také využívá, patří strukturální fondy, fond soudržnosti a iniciativy politiky HSS EU.

Mezi strukturálními fondy může ČR více finančních prostředků čerpat z ERDF. Tento fond pokrývá všechny tři cíle současného programovacího období a pro ČR je z něj alokováno 397,5 mld. Kč. Z ESF, který pokrývá cíl Konvergence a cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost je pro ČR alokováno 108,8 mld. Kč.

Z Fondu soudržnosti, který nepatří mezi strukturální fondy, je pro ČR v současném programovacím období alokováno 205,1 mld. Kč, resp. 8 819 mil. EUR.

3.1.3 Programový rámec strukturální pomoci EU v ČR

Strategické programové dokumenty

Všechny dokumenty vytvářené v ČR v souvislosti s HSS EU musí být v souladu se *Strategickými obecnými zásadami Společenství*.

Národní rozvojový plán (NRP) na léta 2007 – 2013 určuje hlavní linii, jak se budou realizovat programy financované z fondů EU. Je propojením mezi Strategickými obecnými zásadami Společenství a národními dokumenty. Globálním cílem NRP je přeměna socioekonomického prostředí České republiky v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Prostřednictvím trvalého posilování konkurenceschopnosti bude dosahováno udržitelného růstu, jehož tempo bude vyšší než průměrný růst EU 25. ČR bude usilovat o růst zaměstnanosti a o vyvážený a harmonický rozvoj regionů, který povede ke zvyšování úrovně kvality života obyvatelstva²⁰.

Na jeho základě byl zpracován *Národní strategický referenční rámec*. V tomto dokumentu jsou analyzovány silné a slabé stránky ekonomiky ČR. Dále také udává systém operačních programů politiky hospodářské a sociální soudržnosti 2007 – 2013 rozdělených do prioritních os. Jeho struktura je dána legislativou EU.

²⁰ Podnikání v Německu [online], 2011

Operační programové dokumenty

Operačními dokumenty jsou jednotlivé programové dokumenty ke každému z 26 operačních programů. Každý OP má také své prováděcí dokumenty. Prováděcí dokumenty navazují na programové dokumenty a obsahují podrobné informace o implementaci programu, prioritních osách, oblastech podpory a jednotlivých opatřeních včetně specifikace potenciálních příjemců podpory.

V tomto programovacím období ČR využívá 26 operačních programů (OP) rozdělených na tematické operační programy (TOP) a regionální operační programy (ROP) zobrazené na obrázku 3.1. Všechny tyto OP jsou rozděleny do tří cílů, jak dokládá tabulka 3.1.

Tabulka 3. 1 OP v ČR podle cílů politiky HSS EU v programovacím období 2007 - 2013

Cíl Konvergence	Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	Cíl Evropská územní spolupráce
OP Podnikání a inovace	OP Praha Konkurenceschopnost	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko
OP Doprava	OP Praha Adaptabilita	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost		OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko
OP Lidské zdroje a zaměstnanost		OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko
OP Výzkum a vývoj pro inovace		OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko
OP Životní prostředí		OP Mezinárodní spolupráce
Integrovaný OP		OP Nadnárodní spolupráce
OP Technická pomoc		ESPON 2013
OP ROP NUTS 2 Moravskoslezsko		INTERACT II
OP ROP NUTS 2 Střední Morava		

OP ROP NUTS 2 Severozápad		
OP ROP NUTS 2 Severovýchod		
OP ROP NUTS 2 Střední Čechy		
OP ROP NUTS 2 Jihozápad		
OP ROP NUTS 2 Jihovýchod		

Zdroj: Vlastní zpracování, 2011

3.1.4 Implementační struktura strukturální pomoci EU v ČR

Za celkovou přípravu a koordinaci v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti je v ČR odpovědné *Ministerstvo pro místní rozvoj* (MMR) ČR. Zajišťuje veškerou mezinárodní spolupráci a spolupráci s Evropskými společenstvími.

Zastřešujícím orgánem v systému implementace pomoci ze strukturálních fondů, který zajišťuje celkovou koordinaci je **řídící orgán**. Důležitá je komunikace mezi jednotlivými řídicími orgány. Řídící orgán může některé své funkce převést na zprostředkující subjekt.

Zprostředkující subjekt může být soukromý nebo veřejný subjekt, který provádí z pověření řídicího orgánu činnosti týkající se konečného příjemce. Vybírají konkrétní projekty, které budou schváleny. Zajišťují především každodenní funkce spojené s řízením a monitorováním projektů.

Platebním orgánem v ČR je *Ministerstvo financí* (MF) ČR, tedy je *odbor Národního fondu*. Tento orgán vypracovává a předkládá žádosti o platby z EK a zajišťuje, aby konečný příjemce obdržel příspěvek z EU do 60 dní od splnění všech podmínek. Musí také vrátit všechny nevyužité prostředky a neoprávněně vyplacené prostředky EK. Některé jeho funkce jsou však delegovány na **platební jednotky**, které jsou zřizovány na ministerstvech, jež jsou pro konkrétní operační program řídicími orgány. Tyto jednotky, jsou od řídicích orgánů odděleny, aby byla zajištěna jejich nezávislost. Platební jednotky přijímají žádosti o platby konečným příjemcům od řídicího orgánu za celý operační program, provádí převody prostředků ze strukturálních fondů konečným příjemcům po obdržení požadovaných dokumentů od řídicího orgánu a následně jej o těchto příslušných převodech informují. Také

zasílají zprávu o uskutečněných převodech platebnímu orgánu a do monitorovacího systému strukturálních fondů. Tento systém koordinuje **monitorovací výbor**. Jednou z funkcí, která na platební jednotky nemůže být delegována je certifikace uskutečněných výdajů. Certifikačním orgánem je odbor Národního fondu Ministerstva financí ČR. Certifikací je kontrola, zda příslušné řídicí orgány, zprostředkující subjekty a jiné subjekty realizující projekt splnily dané požadavky.

Konečný příjemce podpory musí zpracovat finanční plán projektu, který je víceletý a musí být schválen řídicím orgánem, resp. zprostředkujícím subjektem. Ten pak také kontroluje jeho dodržování.

Konečný příjemce finanční pomoci je veřejný nebo soukromý subjekt, který na základě předložené projektové žádosti obdrží finanční prostředky ze strukturálních fondů. Platby jsou konečnému příjemci převáděny platební jednotkou v CZK pouze na bankovní účet, který musí být předem specifikovaný v příslušné dohodě mezi řídicím orgánem, resp. zprostředkujícím subjektem a konečným příjemcem.

3.1.5 Finanční rámec politiky HSS EU v ČR

Na programovací období 2007 – 2013 bylo pro ČR vyčleněno v rámci politiky HSS EU vyčleněno 26,7 mld. EUR, resp. 761,4 mld. Kč (v cenách roku 2007). Pro cíl Konvergence je vyčleněno 25,89 mld. EUR, na cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost 0,42 mld. EUR a na cíl Evropská územní spolupráce 0,39 mld. EUR. Rozdělení těchto finančních prostředků pro jednotlivé OP dokládá tabulka 3.2. Prostředky musí být v rámci pravidla n+3, resp. n+2 vyčerpány do konce roku 2015.

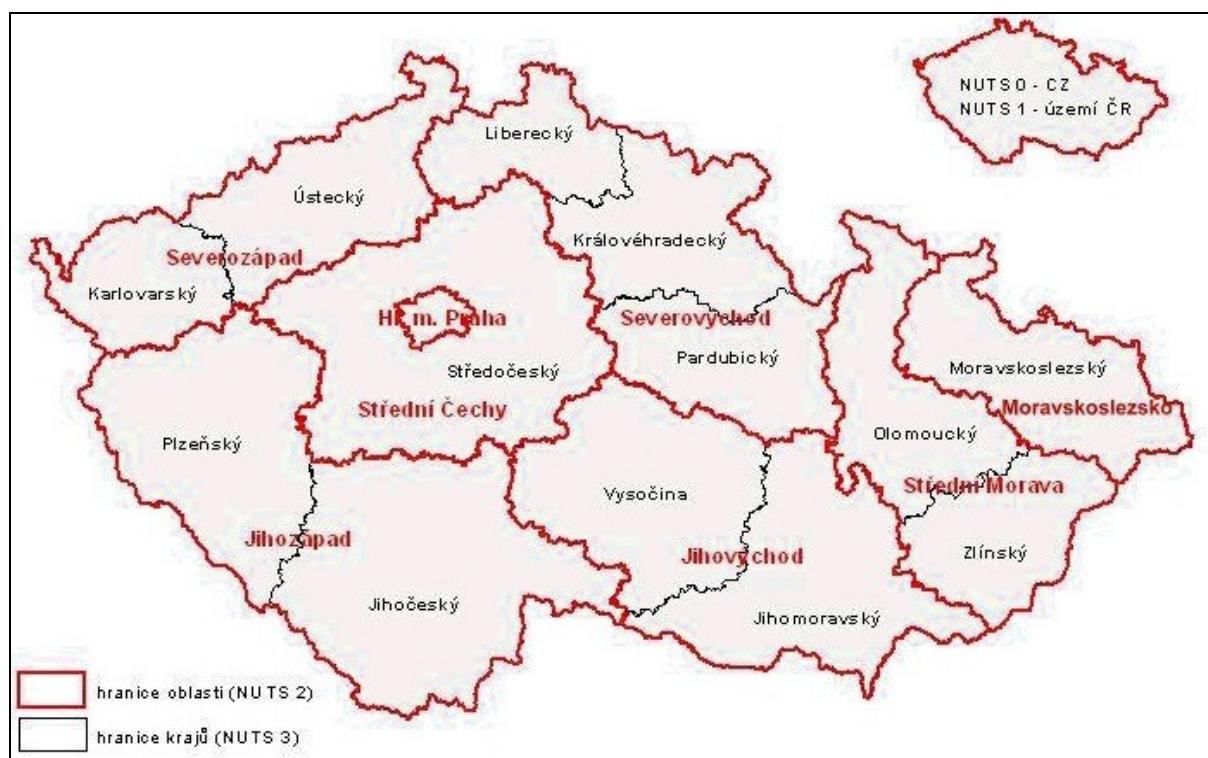
Tabulka 3. 2 Alokace finančních prostředků z fondů EU na období 2007 - 2013 podle jednotlivých OP

Operační program	Alokace podpory z fondů EU 2007 - 2013	Podíl na celkové alokaci
	Mil. Kč	%
OP Doprava	167 344,1	21,8
OP Životní prostředí	142 299,4	18,5
OP Podnikání a inovace	88 026,2	11,5
OP Lidské zdroje a zaměstnanosti	53 011,5	6,9
OP Výzkum a vývoj pro inovace	59 633,9	7,8
Integrovaný OP	45 700,2	6,0
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	52 678,9	6,9
OP Technická pomoc	7 160,6	0,9
ROP Severozápad	21 616,8	2,8
ROP Moravskoslezsko	20 777,4	2,7
ROP Jihovýchod	20 617,7	2,7
ROP Střední Morava	19 255,1	2,5
ROP Severovýchod	19 211,1	2,5
ROP Jihozápad	17 891,0	2,3
ROP Střední Čechy	16 217,2	2,1
OP Praha Konkurenceschopnost	6 805,9	0,9
OP Praha Adaptabilita	3 140,8	0,4
Celkem	761,388	99,2

Zdroj: Strukturální fondy EU [online], 2011a, vlastní zpracování

Zbylou část do 100 % finančních prostředků tvoří částka určená na OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko, na který je alokováno 258 mil. EUR. Tento OP je jediný v cíli Evropská územní spolupráce, pro který jsou alokovány finanční prostředky v ČR. Pro ostatní OP v tomto cíli jsou finanční prostředky alokovány v jiných státech, protože se v nich nachází řídicí orgány jednotlivých OP.

Obrázek 3. 1 Regiony NUTS 2 a NUTS 3 v ČR

Zdroj: Národní rozvojový plán, 2005, s. 9

3.2 Regionální operační program Moravskoslezsko

ROP Moravskoslezsko je určen pro region soudržnosti NUTS 2 Moravskoslezsko, který je svým územím totožný s Moravskoslezským krajem. Hlavními oblastmi ROP Moravskoslezsko jsou: zlepšení dopravní dostupnosti, propojení regionů, podpora rozvoje infrastruktury a cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově zejména prostřednictvím zlepšení vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury.

Na programovací období 2007 – 2013 je pro ROP Moravskoslezsko vyčleněno 716,09 mil. EUR, což je něco přes 20 mld. Kč z prostředků fondů EU. Tato částka tvoří 2,68 % celkových

finančních prostředků vyčleněných pro ČR. Z českých zdrojů má být ROP Moravskoslezsko podpořen dalšími 126,37 mil. EUR. Více údajů obsahuje tabulka v příloze č. 3.

3.2.1 Globální cíl ROP Moravskoslezsko

Urychlit rozvoj regionu a zvýšit jeho konkurenceschopnost efektivnějším využitím jeho potenciálu. Tohoto cíle bude dosaženo zejména zvyšováním kvality života obyvatel a atraktivity regionu pro investory a návštěvníky, zlepšováním podmínek pro práci i volný čas, zejména modernizací dopravní infrastruktury a rozvojem dalších atributů spokojenosti obyvatel a návštěvníků regionu. Konkurenceschopnost regionu Moravskoslezsko bude posilována vytvářením příhodných podmínek pro podnikání a atraktivním marketingem Moravskoslezského kraje²¹.

3.2.2 Strategické cíle ROP Moravskoslezsko

Strategickými cíli, kterými má být dosaženo globálního cíle, jsou:

- zajistit, aby investované prostředky programu byly zhodnoceny minimálně 8 % (ekonomické vnitřní výnosové procento),
- naplnit 100 % indikátorů prioritních os ROP Moravskoslezsko,
- zajistit certifikované výdaje v rámci ROP Moravskoslezsko dle plánu,
- zvýšit povědomí o ROP Moravskoslezsko na 30 % v r. 2010 a 60 % v r. 2013,
- vybudovat pozitivní image Regionální rady Moravskoslezsko²².

Těchto cílů bude dosaženo prostřednictvím stabilního týmu, který bude složen z kompetentních profesionálů a bude udržována kultura respektující společenské hodnoty. Vše musí být také podpořeno zavedením a udržováním fungujícího systému řízení. A v neposlední řadě na všechny činnosti musí být zajištěny dostatečné finanční zdroje.

²¹ Vyhodnocení plnění ročního plánu Úřadu regionální rady Moravskoslezsko při realizaci Regionálního operačního programu Moravskoslezsko 2009.

²² Vyhodnocení plnění ročního plánu Úřadu regionální rady Moravskoslezsko při realizaci Regionálního operačního programu Moravskoslezsko 2009.

3.2.3 Prioritní osy ROP Moravskoslezsko

Každý OP je rozdělen do prioritních os, které určují, pro jaké projekty jsou finanční prostředky v tom kterém OP určeny. Každá prioritní osa je dále rozčleněna do oblastí podpory.

Prioritní osa 1: Regionální infrastruktura a dostupnost

Jejím cílem je podpora infrastruktury a tím zvýšení dopravní dostupnosti ve všech částech Moravskoslezského kraje. Tohoto má být docíleno především pomocí modernizace silnic II. a III. třídy. Tím má dojít také ke zvýšení bezpečnosti. Další podpora bude směřována na letiště Ostrava a na železniční dopravu a modernizaci infrastruktury integrovaného záchranného systému. Důležitá je také podpora veřejné dopravy.

Příjemci podpory v této prioritní ose mohou být veřejný, neziskový a podnikatelský sektor.

Tato prioritní osa zahrnuje nevyšší podíl ze všech prostředků určených z fondů EU pro ROP Moravskoslezsko. Její podíl činí 40,40 %, tedy 289 301 660 EUR. **Oblasti podpory a dílčí oblasti podpory** jsou:

1.1. Rozvoj regionální silniční dopravní infrastruktury

1.1.1. výstavba, modernizace a rekonstrukce komunikací II. a III. třídy

1.1.2. bezpečnost na komunikacích cyklo a pěší doprava

1.2. Rozvoj a dostupnost letiště Ostrava

1.3. Rozvoj dopravní obslužnosti

1.3.1. integrace veřejné dopravy a rozvoj její infrastruktury

1.3.2. pořízení dopravních prostředků veřejné dopravy včetně specifického vozového parku

1.4. Infrastruktura integrovaného záchranného systému a krizového řízení

Prioritní osa 2: Podpora prosperity regionu

Cílem této prioritní osy je zvýšení prosperity regionu, zlepšení kvality života obyvatel a snížení nezaměstnanosti. Těchto cílů je dosahováno prostřednictvím rekonstrukce infrastruktury veřejných služeb, podpory cestovního ruchu a vhodného využití brownfields.

Příjemci podpory mohou být veřejný sektor, neziskový sektor a podnikatelský sektor.

Tato prioritní osa je druhou nejvíce podporovanou osou z celkových prostředků z fondů EU určených pro ROP Moravskoslezsko. Její podíl je 25,45 %, tedy 182 245 724 EUR. **Oblastmi podpory a dílčími oblastmi podpory** jsou:

2.1 Infrastruktura veřejných služeb

- 2.1.1 Rozvoj infrastruktury pro vzdělávání
- 2.1.2 Rozvoj infrastruktury sociálních služeb
- 2.1.3 Podpora zajištění efektivnosti a dostupnosti poskytování zdravotnických služeb
- 2.1.4 Podpora rozvoje veřejných informačních služeb poskytovaných knihovnami

2.2 Rozvoj cestovního ruchu

- 2.2.1 Výstavba, revitalizace a modernizace turistické infrastruktury, doprovodných služeb a atraktivit cestovního ruchu
- 2.2.2 Rozvoj a zvyšování úrovně ubytovacích zařízení
- 2.2.3 Zkvalitnění práce turistických informačních center
- 2.2.4 Organizace a kooperace v cestovním ruchu

2.3 Podpora využívání brownfields

2.4 Marketing regionu

Prioritní osa 3: Rozvoj měst

Cílem této prioritní osy je zkvalitnění prostředí měst, občanské infrastruktury a potřeb udržitelného rozvoje. Výsledkem má být snížení odlivu obyvatel a návštěvníků měst. Zaměření prioritní osy je především na města nad 5 000 obyvatel.

Příjemci podpory mohou být veřejný sektor, neziskový sektor a podnikatelský sektor.

Třetí nejpodporovanější osou je právě tří prioritní osa, která se na celkových prostředcích podílí 23,75 %, tedy 170 072 139 EUR. **Oblasti podpory** jsou:

3.1 Rozvojové póly regionu

3.2 Subregionální centra

Prioritní osa 4: Rozvoj venkova

Téměř pětinu Moravskoslezského kraje pokrývají chráněné krajinné oblasti a převážnou část území tvoří osídlení venkovského charakteru. Cílem této prioritní osy tedy je komplexní rozvoj venkova a zachování jeho základních funkcí. Zaměření prioritní osy je na obce od 500 do 5 000 obyvatel.

Příjemci podpory mohou být veřejný a neziskový sektor.

Tato prioritní osa je již nepříliš podporovanou. Na celkových finančních prostředcích pro ROP Moravskoslezsko se podílí pouze 7 %, tedy 50 126 525 EUR. Má však také pouze jednu **oblast podpory**:

4.1 Rozvoj venkova

Prioritní osa 5: Technická pomoc

Cílem prioritní osy je vytvoření institucionálních, technických a administrativních podmínek, aby mohl ROP Moravskoslezsko být realizován. Důležité je také zajištění absorpční kapacity regionu.

Příjemcem podpory může být pouze Regionální rada regionu soudržnosti NUTS 2 Moravskoslezsko.

Prioritní osa 5 je nejméně podporovanou osou. Její podíl činí pouhých 3,40 %, tedy 24 347 169 EUR. **Oblasti podpory** jsou:

5.1 Implementace operačního programu

5.2 Podpora absorpční kapacity

3.2.4 Vazby na jiné operační programy a na program rozvoje venkova

OP Doprava

S *OP Doprava* se ROP Moravskoslezsko doplňuje rozdělením silnic, které pod které OP spadají. OP Doprava se zabývá silnicemi na národní úrovni, tedy dálnicemi a silnicemi I. třídy. Naopak ROP Moravskoslezsko se zabývá silnicemi II. a III. třídy na území Moravskoslezského kraje. Dále ROP Moravskoslezsko podporuje OP Doprava výstavou nového železničního terminálu u Letiště Leoše Janáčka Ostrava a pořízením a modernizací regionálních kolejových vozidel a vozidel městské hromadné dopravy. Těmito oblastmi se OP Doprava vůbec nezabývá.

OP Životní prostředí

ROP Moravskoslezsko podporuje rozšiřování zeleně ve městech a na venkově jako součást komplexních projektů. Z *OP Životní prostředí* jsou podporovány individuální projekty určené k ochraně životního prostředí.

Integrovaný OP

V oblasti pro krizové řízení je z ROP Moravskoslezsko realizován projekt krajského *Integrovaného bezpečnostního centra*. V oblasti veřejného zdraví bude ROP Moravskoslezsko podporovat vybavení center akutní péče a také vybavení zdravotnických zařízení zdravotnickou technikou. ROP Moravskoslezsko také podporu regionální cestovní ruch, čímž navazuje na celonárodní problematiku řešenou pomocí Integrovaného OP.

OP Lidské zdroje a zaměstnanost a OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Z ROP Moravskoslezsko dochází k podpoře infrastruktury pro realizaci obou těchto OP. U OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost jde zejména o vytvoření materiálních podmínek na školách, čímž bude umožněno používání moderních postupů. U OP Lidské zdroje a zaměstnanost půjde o usnadnění dostupnosti služeb pro sociálně znevýhodněné občany.

OP Výzkum a inovace

ROP Moravskoslezsko přispívá zejména ke zatraktivnění velkých měst pro vysoce kvalifikovanou pracovní sílu, tak aby zde mohl být implementován *OP Výzkum a inovace*.

OP Podnikání a inovace

Mezi OP Moravskoslezsko a *OP Podnikání a inovace* existuje dohoda o podpoře území brownfields. ROP Moravskoslezsko bude podporovat ta území, která následně budou využita pro veřejné služby a využití. OP Podnikání a inovace bude naopak podporovat ta území, která následně budou využita pro podnikání či strategické služby nebo technologická centra.

Program rozvoje venkova

Z Programu rozvoje venkova jsou podporovány obce do 500 obyvatel. Z ROP Moravskoslezsko dochází k návaznosti podpory v obcích od 500 do 5 000 obyvatel.

ROP Moravskoslezsko také tematicky navazuje na OP přeshraniční spolupráce ČR – Polsko 2007 – 2013 a OP přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko 2007 – 2013. Obsahově se však nepřekrývají.

S ROP Střední Morava bude ROP Moravskoslezsko spolupracovat zejména v oblasti cestovního ruchu.

3.2.5 Mezinárodní spolupráce

Jelikož NUTS 2 Moravskoslezsko se územně kryje s Moravskoslezským krajem, tak také ROP Moravskoslezsko bude podporovat mezinárodní spolupráci navázanou tímto krajem a územími v zahraničí. Těmito územími jsou Katowice (Slezské vojvodství), Žilina (Žilinský samosprávný kraj), Lotrinsko ve Francii a North-East v Anglii.

3.2.6 Aktuální čerpání ROP Moravskoslezsko

Monitorovací zprávy o čerpání finančních prostředků zpracovává každý měsíc Ministerstvo pro místní rozvoj ČR na základě údajů, které mu poskytnou nižší monitorovací orgány. Údaje uvedené v této kapitole představují stav za měsíc únor 2011, resp. k **3. březnu 2011**. Data jsou uváděna v korunách, avšak transakce jsou prováděny v eurech, proto je nutné znát přepočítací kurz, který byl pro tento měsíc stanoven na 24,48 Kč/EUR. Od počátku programovacího období došlo k posílení kurzu o 11,1 %.

Do uvedeného data bylo v ČR od začátku programovacího období předloženo 60 474 žádostí v celkové hodnotě 1 024 mld. Kč, což činí 134,5 % celkové alokace NSRR na programové období 2007 – 2013. Řídicími orgány OP bylo dosud vydáno 25 542 Smluv o poskytnutí dotace v celkové výši 438,9 mld. Kč, což je 57,6 % celkové alokace. Proplacené prostředky

jsou ve výši 211,3 mld. Kč, což je 27,8 % celkové alokace NSRR a certifikované prostředky jsou ve výši 92,6 mld. Kč, tedy 12,2 % celkové alokace.

Nejvíce podaných žádostí zaznamenává OP Praha Adaptabilita, ROP Moravskoslezsko se nachází na 10. místě ze sledovaných 17 OP. Ve fázi podepsaných Smluv se na pomyslné špičce nachází OP Doprava, který má již téměř vyčerpanou alokaci a ROP Moravskoslezsko je až na 14. pozici. Podrobnější údaje o stavu čerpání finančních prostředků podle jednotlivých OP a fondů EU zobrazuje příloha č. 3.

Od počátku programovacího období bylo do 3. března 2011 **podáno 1 154 žádostí** o poskytnutí dotace ROP Moravskoslezsko v celkové výši 27,4 mld. Kč, což činí 132,1 % celkové alokace tohoto OP na programovací období 2007 – 2013. Na základě těchto žádostí bylo **podepsáno 413 Smluv** v celkové hodnotě 10 mld. Kč, tedy 48,1 % celkové alokace. Na účty příjemců již bylo **proplaceno 5,2 mld. Kč, neboli 24,9 % celkové alokace. Certifikováno bylo 3,7 mld. Kč, to znamená 17,8 % celkové alokace ROP Moravskoslezsko.**

Během měsíce února se počet žádostí navýšil o 7 s celkovou požadovanou částkou 175,8 mil. Kč. V tomto měsíci bylo dále podepsáno 15 Smluv o poskytnutí dotace v hodnotě 417,4 mil. Kč a celkový počet příjemců se tak navýšil na 413. Proplaceno v měsíci únoru bylo 217,8 mil. Kč a 23 projektu bylo v tomto měsíci finančně ukončeno. Celkový počet finančně ukončených projektů se tak navýšil na 46,5 % z celkového počtu schválených projektů. V měsíci únoru nebyly certifikovány žádné finanční prostředky z tohoto OP.

Nejvyšší alokaci finančních prostředků má v ROP Moravskoslezsko prioritní osa 1 (8 416,3 mil. Kč) a vyčerpáno již je 48,5 %. Druhou nejvyšší alokaci má prioritní osa 2 (5 264,2 mil. Kč), která má vyčerpáno 47,2 %. Na třetí pozici se nachází prioritní osa 3 s 4 922,6 mil. Kč a vyčerpanými 33,8 %. Prioritní osa 4 má alokováno 1 471,2 mil. Kč, avšak má vyčerpáno již 87,7 %, což je nejvíce ze všech prioritních os. Prioritní osa 5 má nejnižší alokaci (703,1 mil. Kč) a vyčerpáno již má 67,5 %. Údaje o vyčerpaných prostředcích jsou uváděny na základě podepsaných Smluv o poskytnutí dotace.

3.2.7 Způsobilost regionu Moravskoslezsko čerpat finanční prostředky po roce 2013

Také v příštím programovacím období se předpokládá, že nejvíce finančních prostředků bude vynakládáno na cíl Konvergence. Pravděpodobný růst ČR je dvakrát rychlejší než růst ve vyspělých zemích EU. Regiony, které by mohly ztratit podporu z cíle Konvergence v ČR, jsou NUTS 2 Střední Čech a NUTS 2 Jihovýchod. Oba tyto regiony již v r. 2008 dosahovaly 74 % HDP/obyv. průměru EU 27. Všechny ostatní regiony v současnosti spadající pod cíl Konvergence nedosahovaly v tomto roce ani 70 % HDP/obyv. průměru EU 27. Také NUTS 2 Moravskoslezsko by tedy měl zůstat v cíli Konvergence a dosahovat na vyšší finanční podporu.

3.3 Situační analýza regionu

3.3.1 Všeobecná charakteristika regionu

Moravskoslezský kraj a tedy i region soudržnosti NUTS 2 Moravskoslezsko je nejvýchodnějším regionem ČR. Region má rozlohu 5 427 km² a je složen z 6 dřívějších okresů. V kraji nalezneme 5 statutárních měst, 35 měst, 3 městyse²³ a 256 obcí. K jeho osídlování začalo docházet již ve 12. století.

K historickým památkám patří zříceniny hradů Hukvaldy, Starý Jičín, Sovinec a Slezskostravský hrad. Specifickou kulturou a folklórem doplňuje kulturu kraje Valašsko. K technickým památkám pak patří areál Landek v Ostravě - Petřkovicích, Dolní oblast Vítkovic v Ostravě či úzkorozchodná železnice Třemešná - Osoblaha.

Moravskoslezský kraj je lemován pohořími, kdy nejvyšší horu nalezneme v pohoří Hrubý Jeseníky, Praděd 1 492 m.n.m. Na jihovýchodě a východě jej ohraničují Moravské Beskydy. Jihozápad je obklopen Nízkým Jeseníkem a Oderskými vrchy. Prostor mezi horami pak vyplňuje Opavsko-ostravská pánev, na kterou na jihu navazuje Moravská brána. Rozmanitou přírodou se může pyšnit také oblast Poodří s lužními lesy, mokřady a rybníky. Můžeme zde

²³ Městys neboli také městečko je typ obcí, které velikostně a významově stojí mezi městem a vsí. V minulosti se jednalo o sídla, kterým bylo uděleno právo pořádat týdenní a dobytčí trhy (tím se městyse lišily od vsí) a zpočátku výjimečně i výroční trhy. Městyse musely plnit roli spádového městečka pro okolní vesnice. Na rozdíl od města zde bylo mnohem silněji zastoupeno zemědělství a sociální a profesní rozvrstvení nebylo tak výrazné. Označení městys bylo zrušeno v zhruba od r. 1950, avšak v r. 2006 si původní městyse své označení opět vydobyly. Zavedla jej novela Zákona o obcích, která nabyla účinnosti 1. července 2006.

nalézt 3 chráněné krajinné oblasti: CHKO Beskydy, CHKO Jeseníky, CHKO Poodří. Největšími řekami jsou Ostravice, Odra, Opava a Olše.

K dalším přírodním zajímavostem patří národní přírodní rezervace Rešovské vodopády, jeskyně Špička ve Štramberku, přírodní park Hradní vrch Hukvaldy nebo Uhlířský vrch, Venušina sopka a Velký Roudný, které jsou památkami po sopečné činnosti. Tři CHKO jsou tak dále doplněny 10 národními přírodními rezervacemi, 6 národními přírodními památkami a 125 máloplošnými chráněnými územími.

3.3.2 Přírodní prostředí

Největším problémem životního prostředí na území města Ostravy a v blízkém okolí je špatná kvalita ovzduší. Proto je na úrovni státu i na územní úrovni zpracováno mnoho dokumentů pro zlepšení tohoto stavu. V návaznosti na tyto dokumenty jednotlivé podniky v Ostravě omezují své emise škodlivin do ovzduší. Nezanedbatelnou skupinou, která přispívá ke znečištění ovzduší, jsou také řidiči automobilů. Proto jakékoli opatření, které bude sloužit ke snížení provozu, napomůže zlepšení ovzduší. Z tohoto důvodu je důležitý také rozvoj a propojování jednotlivých cyklotras a cyklostezek, které mohou využívat občané při cestách do zaměstnání či za jinými aktivitami.

3.3.3 Demografie

Jak je viditelné z tabulky 3.3, tak v Moravskoslezském kraji (MSK) došlo v r. 2009 k výraznějšímu poklesu počtu obyvatel. K trendu snižování počtu obyvatel dochází také již od r. 2006 v okrese Ostrava-město, který bude primární cílovou skupinou pro projekt v 3. kapitole. Mezi roky 2006 – 2009 byl úbytek počtu obyvatel ve výši 1 772 osob. Tento trend zaznamenává také graf v Příloze č. 1. Počty obyvatel jsou sledovány vždy k 31. 12. příslušného roku.

Tabulka 3. 3 Vývoj počtu obyvatel v okresech MSK v letech 2006 - 2009

Okres/Rok	2006	2007	2008	2009
Ostrava-město	337 197	336 811	336 735	335 425
Karviná	275 754	275 397	274 863	273 137
Frýdek-Místek	209 585	210 369	211 070	211 482
Opava	176 624	176 820	177 213	177 133
Nový Jičín	151 957	152 352	152 506	152 563
Bruntál	98 173	98 148	97 868	97 633
MSK celek	1 249 290	1 249 897	1 250 255	1 247 373

Zdroj: Veřejná databáze Českého statistického úřadu [online], 2010a; Veřejná databáze Českého statistického úřadu [online], 2010b; vlastní zpracování

V tabulce 3.4 můžeme sledovat vývoj počtu obyvatel v MSK v letech 2006 – 2009 rozdělených do věkových skupin 0 – 14 let, tedy předproduktivní věk, 15 – 64 let, produktivní věk a 65 a více let, důchodový věk. Z tabulky je zřejmé, že dochází k poklesu počtu dětí ve věku do 14 let, což je zajisté způsobeno také poklesem počtu obyvatel v produktivním věku. Naopak u skupiny osob starších 65 let dochází každoročně ke značnému nárůstu počtu obyvatel. Toto se samozřejmě projevuje rovněž v průměrném věku, který se pravidelně zvyšuje a v letech 2006 – 2009 došlo k nárůstu o 0,7 roku.

Tabulka 3. 4 Věková struktura obyvatelstva MSK v letech 2006 – 2009

Rok	Počet obyvatel celkem	Základní věkové skupiny			Průměrný věk
		0 – 14 let	15 – 64 let	65 a více let	
2006	1 249 290	183 386	894 360	171 544	39,7
2007	1 249 897	180 903	893 112	175 882	39,9
2008	1 250 255	178 735	890 578	180 942	40,2
2009	1 247 373	177 937	883 792	185 644	40,4

Zdroj: Veřejná databáze Českého statistického úřadu [online], 2010c, vlastní zpracování

V tabulce 3.5 můžeme stejná data sledovat pro okres Ostrava-město. Zde je taktéž od r. 2007 zřejmý pokles počtu obyvatel v produktivním věku a v souvislosti s tím i počtu dětí do 14 let.

Stejně jako v celém MSK i tady dochází k nárůstu počtu obyvatel starších 65 let. Nejvýraznější nárůst byl zaznamenán mezi léty 2006 – 2007. Průměrný věk se v okrese Ostrava-město mezi r. 2006 – 2009 zvýšil o 0,6 roku.

Tabulka 3. 5 Věková struktura obyvatelstva v okrese Ostrava-město 2006 – 2009

Rok	Počet obyvatel celkem	Základní věkové skupiny			Průměrný věk
		0 – 14 let	15 – 64 let	65 a více let	
2006	309 098	44 111	221 413	43 574	40,1
2007	336 811	47 515	240 250	49 046	40,3
2008	336 735	47 101	239 134	50 500	40,5
2009	335 425	46 911	236 576	51 938	40,7

Zdroj: Veřejná databáze Českého statistického úřadu [online], 2010d, vlastní zpracování

A již zmíněný trend celkového poklesu počtu obyvatel v MSK a počtu obyvatel v okrese Ostrava-město dokládá také tabulka 3.6. Zde můžeme vidět meziroční rozdíly mezi počty obyvatel v jednotlivých okresech MSK v letech 2006 – 2009. A právě okres Ostrava-město spolu s okresem Karviná zaznamenávají nejvyšší úbytek počtu obyvatel.

Tabulka 3. 6 Migrační saldo v okresech MSK v letech 2006 - 2009

Okres/Rok	2006	2007	2008	2009
Ostrava-město	-988	-399	-247	-1 262
Karviná	-693	-301	-522	-1 426
Frýdek-Místek	680	639	669	309
Opava	43	69	302	-73
Nový Jičín	69	54	6	-114
Bruntál	-314	-160	-278	-309

Zdroj: Veřejná databáze Českého statistického úřadu [online], 2010e, vlastní zpracování

3.3.4 Ekonomické prostředí

Ekonomické prostředí regionu je dáno především příjmy a výdaji jednotlivých domácností. Podle tohoto můžeme porovnávat, na jaké životní úrovni obyvatelé daného regionu dosahují. Ne jen tyto údaje však jsou směrodatné. Mohou být ovlivněny mimo jiné také inflací, která působí opačně než zvyšování příjmů domácností a způsobuje snižování životní úrovně.

V tabulce 3.7 můžeme vidět, že každoročně dochází ke zvyšování čistých peněžních příjmů domácností. Mezi druhým čtvrtletím r. 2005 a druhým čtvrtletím r. 2010 došlo k navýšení příjmů o 3 026 Kč. Největší podíl na příjmech domácností měly příjmy ze závislé činnosti, druhou nejvyšší položkou byly sociální dávky a nejnižší podíl tvořily příjmy z podnikání.

Tabulka 3. 7 Přehled čistých peněžních příjmů domácností

Průměry na osobu v Kč za měsíc:	II.Q/05	II.Q/06	II.Q/07	II.Q/08	II.Q/09	II.Q/10
Čisté peněžní příjmy	8993	9735	10 588	11 474	11 936	12 019

Zdroj: Český statistický úřad [online], 2010; vlastní zpracování

Zvyšování peněžních příjmů mělo samozřejmě za následek také zvyšování peněžních výdajů jednotlivých domácností. Toto dokládá tabulka 3.8, kde můžeme sledovat rozdělení peněžních výdajů domácností podle jednotlivých skupin. Pro projekt uvedený ve 4. kapitole je důležitá položka č. 09, tedy rekreace a kultura. V této skupině docházelo k postupnému nárůstu až do r. 2010, kdy poklesly výdaje v průměru na osobu o 22 Kč měsíčně. Toto mohlo být ještě důsledkem krize, kdy docházelo ke zvyšování nezaměstnanosti a již také růstu inflace. Jelikož rekreace a kultura nepatří mezi nutné výdaje, je tedy položkou, kde se víc projevují úspory domácností.

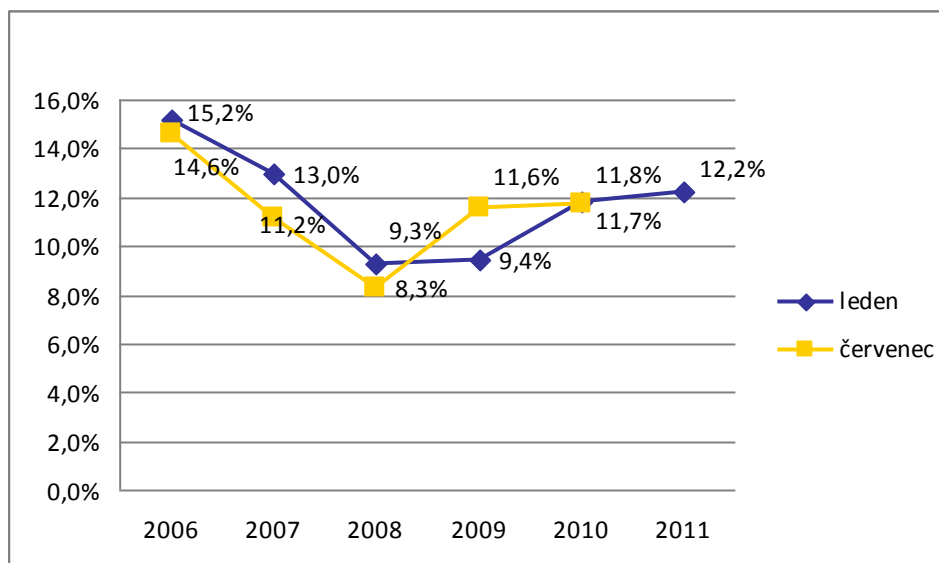
Tabulka 3. 8 Přehled čistých peněžních výdajů domácností

Průměry na osobu v Kč za měsíc:	II.Q/05	II.Q/06	II.Q/07	II.Q/08	II.Q/09	II.Q/10
Čistá peněžní vydání celkem	8245	10313	10 447	10 494	10 819	10 612
A. Spotřební vydání (CZ - COICOP)	7560	8123	8 685	9 417	9 709	9 680
01 Potraviny a nealkoholické nápoje	1556	1656	1 732	1 881	1 857	1 851
02 Alkoholické nápoje, tabák	209	224	243	249	269	264
03 Odívání a obuv	434	433	464	476	477	452
04 Bydlení, voda, energie, paliva	1518	1703	1 730	1 869	2 066	2 100
05 Bytové vybavení, zařízení domácnosti; opravy	503	527	620	608	618	587
06 Zdraví	156	167	187	261	271	267
07 Doprava	904	957	1 052	1 187	1 170	1 169
08 Pošty a telekomunikace	332	373	396	427	434	437
09 Rekreace a kultura	779	819	888	968	980	958
10 Vzdělávání	30	34	35	41	40	64
11 Stravování a ubytování	386	405	447	489	506	480
12 Ostatní zboží a služby	751	826	893	960	1 020	1 051
B. Vydání neklasifikovaná jako spotřební	685	2191	1 762	1 078	1 110	932

Zdroj: Český statistický úřad [online], 2010; vlastní zpracování

K nárůstu nezaměstnanosti v okrese Ostrava – město začalo docházet již v r. 2008, kdy se také v ČR začala projevovat světová hospodářská a finanční krize. A tento trend setrvává i v dnešní době, jak dokládá obrázek 3.2. Od července 2008, kdy nezaměstnanost dosahovala nejnižší hodnoty - 8,3 % do ledna 2011 došlo ke zvýšení nezaměstnanosti o téměř 4 p.b., tedy na 12,2 %. Také z tohoto důvodu došlo ke snížení tempa růstu příjmů jednotlivých domácností.

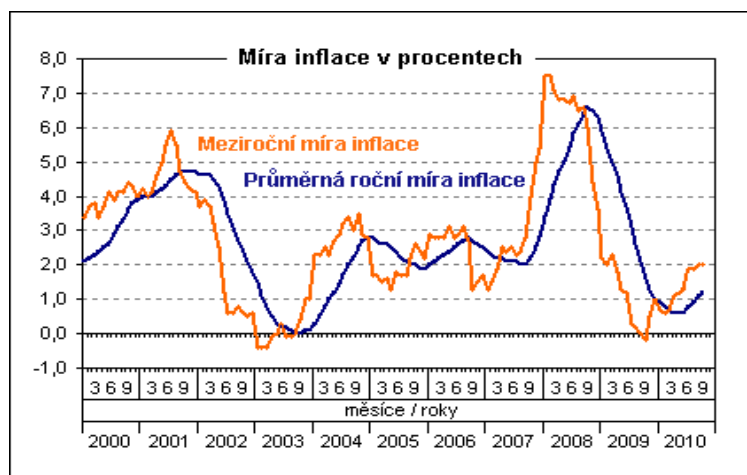
Obrázek 3. 2 Vývoj nezaměstnanosti v okrese Ostrava - město

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí [online], 2011; vlastní zpracování

Snížování tempa růstu příjmů spolu s růstem cen způsobený inflací znamená nutnost přesunu výdajů od nepříliš důležitých výdajů k nutným. Na počátku světové finanční krize bylo snížení tempa růstu příjmů kompenzováno poklesem inflace, která se koncem r. 2009 dostala až do záporných hodnot. Od této doby již dochází k jejímu opětovnému růstu. Její vývoj můžeme sledovat na obrázku 3.3.

Obrázek 3. 3 Vývoj inflace v Moravskoslezském kraji

Zdroj: ČSÚ Moravskoslezský kraj [online], 2010

3.3.5 Společensko-kulturní prostředí

Do oblasti společensko-kulturního prostředí můžeme zařadit veškeré možnosti využití volného času. V okrese Ostrava-město se ve volném čase můžeme věnovat činnostem spojených s kulturou (divadla, muzea apod.), přes posezení s přáteli v různých kavárnách až ke sportovním činnostem.

Mezi nejvýznamnější památky na území okresu Ostrava-město patří Slezskoostravský hrad, Miniuni, Zoologická zahrada, různá muzea – Muzeum Mlejn, Muzeum cister a další, technické památky – dolní oblast Vítkovic, důl Michal, Landek park s expozicí hornického muzea ad. Nachází se zde také několik divadel – Národní divadlo moravskoslezské, Divadlo Petra Bezruče ad., kina – multikino Cinestar, kino Luna ad. Dále na území okresu Ostrava-město probíhá mnoho festivalů, zejména hudebních.

Volný čas se však dá vyplnit také značně aktivně při výkonu různých sportů. K těmto činnostem můžeme využít řadu krytých bazénů i venkovních koupališť. Různé sportovní haly využitelné pro různé sportovní aktivity. Pokud se ovšem chceme věnovat sportu, ale nechceme za něj utrácet velké množství peněz, můžeme také využít cyklistické trasy a stezky.

Cyklistika se v Ostravě začala rozvíjet po r. 1989, kdy počátkem 90. let došlo k vytvoření prvních cyklistických tras v Hrabové, Vítkovicích a Kunčicích. Každoročně jsou na výstavbu dalších tras pro cyklisty vynakládány prostředky z rozpočtu města i některých městských obvodů. Cílovým stavem podle současné koncepce je vytvoření 416 km cyklistických stezek a tras na území města Ostravy. V každém městském obvodu bude umístěna alespoň jedna cyklistická mapa a jednotlivé trasy budou jednotně značeny. Všechny trasy by měly navazovat také na stezky mimo území města Ostravy. K 10. 12. 2010 bylo v Ostravě v provozu 202 km cyklostezek. Přehled cyklistických tras je uveden v příloze č. 2.

4. Realizace a využití Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Moravskoslezsko na příkladu vlastního projektu

V této kapitole bude zpracován konkrétní projekt s názvem *Výstavba cyklostezky z Ostrava – Radvanice do ZOO Ostrava* realizovaný v rámci Regionálního operačního programu Moravskoslezsko. Projekt bude spadat do prioritní osy 1 Regionální infrastruktura a dostupnost, oblasti podpory 1.1 Rozvoj regionální silniční a dopravní infrastruktury a dílčí oblasti 1.1.2 Bezpečnost na komunikacích, cyklo a pěší doprava. Projekt bude vytvářen na základě údajů z výzvy č. 1.1 – 13 Cyklistické stezky. Projekt je smyšlený, avšak založený na konkrétní výzvě a některých skutečných údajích o žadateli a místě realizace.

4.1 Stručný popis projektu

Realizací projektu dojde k výstavbě nové cyklistické stezky pro cyklisty a pěší z Ostravy Radvanic do Ostravy Michálkovic k Zoologické zahradě. Dojde tak k rozvoji sítě cyklistických stezek v této oblasti. Vybudování této cyklistické stezky povede ke zvýšení bezpečnosti pro cyklisty a pěší v tomto úseku, protože bude oddělena od silniční dopravy.

Vzhledem k tomu, že nová cyklistická stezka povede v nenáročném terénu, tak bude moct být využívána širokou veřejností s různou úrovní fyzické zdatnosti včetně rodin s dětmi. Předpokládá se tak rozšíření využití volného času pro obyvatele obce a zlepšení dopravní dostupnosti Zoologické zahrady.

4.2 Identifikace žadatele

Žadatelem a také konečným příjemcem finanční dotace bude *Statutární město Ostrava*. Žadatel je oprávněn žádat o dotaci v této výzvě, podle výčtu oprávněných žadatelů v ní uvedených. Žadatel zajistí řádné vypsání veřejných zakázek a průběh výběrových řízení, na realizaci jednotlivých částí projektu. Magistrát města se skládá z 20 odborů. Statutární město Ostrava bude dále zodpovědné za sestavení realizačního týmu projektu, který bude kromě zodpovědného zaměstnance města z *odboru ekonomického rozvoje* složen jak z odborníků z oblasti stavebnictví, tak úředníků městských částí Ostrava – Radvanice a Ostrava – Michálkovice. Žadatel bude zodpovědný za kontrolu realizace projektu. Spolupráci při realizaci projektu bude provádět také zaměstnanec *oddělení externího*

financování odboru ekonomického rozvoje a zaměstnanec *oddělení marketingu investičních příležitostí a turismu*. Kontaktní osobou bude vedoucí tohoto odboru.

Po ukončení projektu bude veškeré finanční operace kontrolovat *Odbor interního auditu a kontroly* a na základě této kontroly vydá zprávu.

4.3 Místo realizace projektu

Projekt bude realizován v městských částech Ostrava – Radvanice a Ostrava – Michálkovice. Podrobnou lokalizaci projektu podle úrovní NUTS můžeme vidět v tabulce č. 4.1.

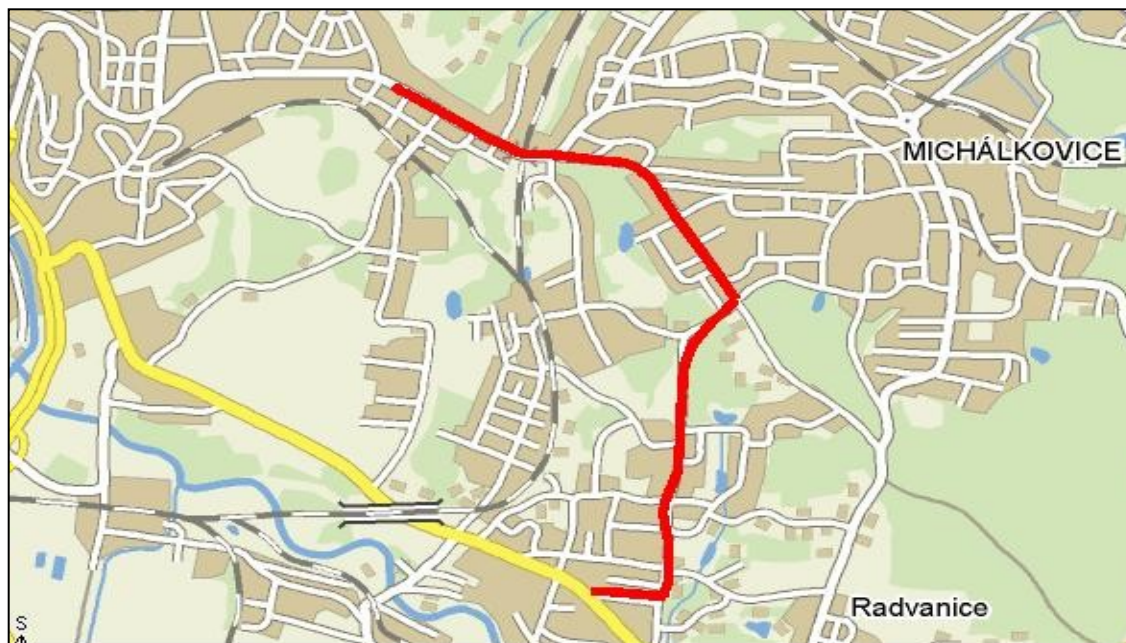
Tabulka 4.1Lokalizace realizace projektu

NUTS 1 – stát	Česká republika
NUTS 2 – region soudržnosti	Moravskoslezsko
NUTS 3 – kraj	Moravskoslezský
NUTS 4 (LAU 1) – okres	Ostrava – město
NUST 5 (LAU 2) – obec	Ostrava
Část a kód obce	Ostrava – Radvanice CZ086554537
	Ostrava – Michálkovice CZ086554430

Zdroj: BENEFIT 7, 2011; vlastní zpracování

Konkrétní trasu projektu zobrazuje obrázek 4.1. Cyklostezka povede od křižovatky ulic Těšínská a U Lípy. Zhruba po 300 m bude odbočovat vlevo na ulici Trnkovecká. Po dalších 1,4 km bude cyklostezka opět odbočovat vlevo na ulici Pikartskou. Po 1,2 km bude pokračovat rovně po ulici Michálkovická. Po 700 m cyklisté dorazí k Zoologické zahradě Ostrava.

Obrázek 4. 1 Trasa cyklostezky

Zdroj: mapy.cz, 2010

4.4 Analýza výchozího stavu

V současné době v oblasti, kde má být projekt realizován, vede pozemní komunikace, která je lemována jak budovami, tak loukami a stromy. Po silnici projíždějí auta, ale také autobusy městské hromadné dopravy. Komunikace je poměrně úzká a pro cyklisty proto nepříliš bezpečná. Přesto, protože je tato cesta nejkratší spojnici mezi Ostravou – Radvanicemi a Zoologickou zahradou, je často využívána občany, kteří v Zoologické zahradě chtějí strávit svůj volný čas. Vybudování cyklostezky by kromě **zvýšení bezpečnosti pro cyklisty** využívajícími tuto stezku mělo napomoci ke **snížení znečištění ovzduší v tomto regionu**, které je značně vysoké.

4.5 Alternativy řešení projektu

V rámci daného projektu existují tři alternativy řešení projektu. První z nich je **nulová investiční varianta**, při které by nešlo k realizaci projektu. Druhou možností je **investiční varianta**, při které bude projekt realizován. Třetí variantou je vytvoření pruhu pro cyklisty.

Nulová investiční varianta nastane v případě, kdy nebude projekt realizován. Nevznikne tedy v daném úseku žádná cyklostezka ani jiné náhradní řešení a cyklisté i nadále budou nuceni jezdit po silnici. Nedojde tak ke zvýšení jejich bezpečnosti a nebudou využity ani další efekty, které by cyklostezka přinesla (zvýšení množství cyklistů a snížení počtu automobilů,

což by mělo za následek zlepšení životního prostředí). Celkově nedojde ke zlepšení životní úrovně obyvatel obce.

Při realizaci **investiční varianty** dojde k výstavbě cyklostezky v dané délce a kvalitě. Dojde ke zvýšení bezpečnosti cyklistů a využívání dané trasy cyklisty. Následně dojde také ke zlepšení životního prostředí a životní úrovně obyvatel obce.

Třetí variantou je vyčlenění pruhu pro cyklisty z již existující komunikace. Tato varianta by byla levnější než investiční varianta. Avšak z důvodu již tak úzké komunikace by toto řešení nebylo příliš vhodné. Navíc by nedošlo k takovému zvýšení bezpečnosti pro cyklisty jako u investiční varianty.

4.6 Cíle a výstupy projektu

Globálním cílem projektu je zlepšení kvality života obyvatel obce. **Specifickými cíli** projektu jsou rozvoj dopravní infrastruktury pro cyklisty a zvýšení bezpečnosti cyklistů na silnicích.

Globální cíl a první specifický cíl budou výstavbou cyklostezky zcela jistě naplněny. Nejdůležitějším cílem projektu tak zůstává zvýšení bezpečnosti cyklistů, kteří využijí tuto cyklostezku ať už při cestě do Zoologické zahrady nebo jedoucím někam dále. Zvýšením bezpečnosti by mělo dojít ke zvětšení provozu cyklistů v daném úseku a to také proto, že trasa bude převážně rovinatá a proto nenáročná i pro rodiny s dětmi a méně zdatné sportovce.

Operačními cíli projektu jsou výstavba cyklostezky a tím zajištění lepší dostupnosti zoologické zahrady pro obyvatele obce a rozšíření možností využití volného času pro obyvatele obce i pro obyvatele blízkého okolí. Dále výroba a umístění nového dopravního značení stezky. A třetím operačním cílem je umístění laviček a odpadkových košů kolem cyklostezky. Ke zvýšení kvality života obyvatel napomůže kromě naplnění všech výše uvedených cílů také fakt, že zvýšením využití cyklistické dopravy dojde ke snížení přepravy automobily, což bude mít za následek zlepšení ovzduší, které je zatíženo především prašností.

Hlavním **výstupem** projektu bude 3,5 km dlouhá cyklistická stezka a s ní související doplňky jako např. lavičky a odpadkové koše, které budou moci cyklisté a pěší turisté využívat. Vedlejšími výstupy budou také vytvořené webové stránky, mapy a další propagační materiály, které mají sloužit k prezentaci nové cyklistické stezky. Důležitým výstupem bude rovněž 6 ks

značek označujících cyklistickou stezku, které budou vždy na konci resp. začátku stezky, ale také v oblasti křižovatek, aby se mohli cyklisté jednodušeji orientovat.

4.7 Vazba projektu na strategické programové dokumenty

Projekt svými cíly navazuje na programové dokumenty strukturálních fondů EU. Hlavním dokumentem je *Regionální operační program regionu NUTS 2 Moravskoslezsko* a jeho prioritní osy. Globálního cíle programu má být mimo jiné dosaženo prostřednictvím zvyšování kvality života obyvatel a zvyšování atraktivity regionu pro investory a návštěvníky, zlepšování podmínek pro práci a volný čas, zejména modernizací dopravní infrastruktury. Globálního cíle prioritní osy 1, v rámci které je projekt realizován, je zkvalitnit dopravní infrastrukturu, infrastrukturu krizového řízení a dopravní obslužnost v regionu při současném respektování ochrany životního prostředí (ŽP). Nejzřejmější je však propojení se specifickým cílem oblasti podpory 1.1, kterou se má zvýšit bezpečnost silničního provozu na komunikacích, zvláště cyklo a pěší dopravy. Všechny priority ROP Moravskoslezsko samozřejmě již navazují na dokumenty: *Strategie hospodářského růstu ČR*, *Strategie regionálního rozvoje ČR*, *Strategie udržitelného rozvoje ČR* a na schválenou verzi *Národního strategického referenčního rámce*. Konkrétně bude projekt navazovat na třetí strategický cíl NSRR Atraktivní prostředí. Jeho znění podle NSRR je: „Zajištění kvalitní fyzické základny pro hospodářský a sociální rozvoj prostřednictvím investic do zlepšení kvality životního prostředí a dostupnosti dopravních sítí.“²⁴

Dále cíle projektu navazují také na *Koncepci rozvoje cyklistické dopravy města Ostravy*. V rámci Ostravy na základě této koncepce má být vytvořeno 416 km cyklistických stezek a tras v Ostravě. V každém městském obvodu má být alespoň jedna cyklistická mapa a na okraji města budou navazovat na cyklostezky sousedních obcí a měst nebo trasy značené Klubem českých turistů.

²⁴ Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013, 2007, s. 53

4.8 Aktivita projektu

První důležitou aktivitou je **výkup pozemků**, aby mohla být výstavba cyklostezky následně bez problémů realizována. Následně bude zažádáno o vydání územního rozhodnutí a poté o vydání stavebního povolení. Na přípravu žádosti o stavební povolení bude vypsáno výběrové řízení. Po vydání stavebního povolení bude zahájena realizace. První krokem při realizaci bude **odstranění skrývky zeminy**, která je pro budoucí povrch nevyhovující. Následně dojde ke **zpevnění podloží**, aby v budoucnu nedocházelo k pohybům a tak poškození cyklostezky. Až bude podloží dostatečně pevné, bude na něj **položen asfaltový povrch**. Po dokončení výstavby samotné cyklostezky dojde k **umístění označení cyklistické stezky a instalaci laviček a odpadkových košů**.

4.9 Podrobný popis fází projektu a jednotlivých aktivit

V **přípravné fázi** projektu musí dojít k výkupu pozemků do vlastní obce, aby výstavbě cyklostezky nebránily žádné protesty a zamítavé názory majitelů pozemků. Dále musí být zpracována dokumentace, aby mohla být podána žádost o územní rozhodnutí. Musí být vydáno také stavební povolení. Před vypracování žádosti o toto povolení musí proběhnout výběrové řízení na zpracovatele dokumentace. Dalšími výběrovými řízeními, která se musí uskutečnit před započítím stavby, jsou: výběrové řízení na dodavatele stavby, výběrové řízení na realizátora stavby a výběrové řízení na zajišťovatele publicity. Po skončení výběrových řízení musí vítěze schválit Rada města.

V **realizační fázi** projektu musí být nejprve odstraněna skrývka zeminy a pokáceno 5 ks vzrostlých stromů na místě budoucí cyklostezky. Následně bude povrch zpevněn, aby nedocházelo k budoucím pohybům a vzniku škod na stezce. Až bude povrch dostatečně pevný, bude na něj položen asfalt, který umožní následné využití cyklostezky kromě cyklistů a pěších také in-line bruslařům. Jako náhrada za pokácené stromy bude vysazeno 10 ks nových stromů. Okolo nové cyklostezky bude umístěno také 5 ks laviček, které budou moci uživatelé stezky používat k odpočinku a relaxaci. U každé lavičky bude instalován odpadkový koš, aby nedocházelo ke znečišťování přírody. Současně s realizací výstavby cyklostezky dojde ke zprovoznění webových stránek, které budou informovat o průběhu stavby a následně o aktuálních věcech ohledně provozu cyklostezky. Dalšími informačními zdroji vyrobenými v průběhu realizační fáze bude tisk letáků a map a jejich distribuce. Po skočení realizace stavby dojde k označení cyklostezky 6 ks dopravních značek.

V **provozní fázi** projektu budou prováděny pravidelné kontroly cyklostezky a její údržba, aby nedošlo k jejímu poškození. Při zjištění drobných škod budou následně brzy odstraněny, aby nenastalo jejich rozšíření a nezvýšily se náklady na jejich opravy. Pravidelně budou také vydávány monitorovací zprávy o využívání cyklostezky.

4.10 Harmonogram projektu

Projekt byl zahájen 1. 10. 2010, avšak k fyzickému zahájení projektu dojde teprve 1. 11. 2011. Tento časový nesoulad je způsoben tím, že do 23. 11. 2010 mohly být podávány žádosti o poskytnutí dotace a do března 2011 byla lhůta pro vydání rozhodnutí o výsledcích výběrového procesu. Předpokládané datum podpisu Smlouvy o poskytnutí dotace z rozpočtu Regionální rady je během července 2011. Podle výzvy musí k fyzickému zahájení realizace projektu dojít do 6 měsíců ode dne podpisu Smlouvy o financování. Během doby do zahájení fyzické realizace projektu dojde ještě k výběrovému řízení na zpracovatele dokumentace pro žádost o stavební povolení, které probíhá od listopadu 2010 do dubna 2011. Dalším výběrovým řízením, které musí v této době ještě proběhnout je výběrové řízení na dodavatele stavby, které proběhne v dubnu a květnu 2011, dále výběrové řízení na realizátora stavby, které se bude konat od června do července 2011 a výběrové řízení na dodavatele publicity realizované v srpnu a září 2011. Následně již bude zahájena samotná fyzická realizace stavby. Stavba cyklostezky by měla být ukončena v březnu 2013. Tím dojde také k ukončení fyzické realizace projektu. Dále bude následovat kolaudace, která proběhne dubnu 2013. Dne 30. 4. 2013 dojde také k ukončení realizace projektu. Tento den bude také zažádáno o platbu.

Grafické zobrazení harmonogramu projektu zobrazuje příloha č. 4.

4.11 Indikátory projektu

Indikátory projektu jsou sestavovány žadatelem projektu před jeho započítím a slouží k porovnávání se skutečným stavem v rámci kontrol. Indikátory dělíme na indikátory dopadu, výsledku a výstupu. Indikátory projektu můžeme sestavit také do tzv. **matice logického rámce**, kterou zobrazuje tabulka 4.2.

Tabulka 4. 2 Matice logického rámce projektu

Název projektu: Výstavba cyklostezky z Ostrava - Radvanice do ZOO Ostrava		Název dotačního titulu: ROP Moravskoslezsko Celkové výdaje rozpočtu: 14 886 747 Kč	
Celkový cíl projektu	Objektivně ověřitelné ukazatele	Zdroje a prostředky ověření ukazatelů	
Rozvíjet síť infrastruktury pro cyklisty a pěší	Vytvoření nové stezky a propojení cyklostezky se stávajícími	Monitorovací zprávy	
Očekávané výsledky a výstupy projektu	Objektivně ověřitelné ukazatele	Zdroje a prostředky ověření ukazatelů	Předpoklady a rizika projektu
Rozvoj dopravní infrastruktury Zvýšení bezpečnosti cyklistů na silnicích	Napojení cyklostezky na další v MSK Oddělení prostoru pro cyklisty od silniční dopravy Propagace cyklodopravy pomocí letáků, webu a map	Existence webu, map a letáků Cykloznačky Monitorovací zprávy	Dodržení harmonogramu projektu a včasné dokončení stavebních prací Vhodné umístění cyklo-značení a dostatečně oddělení cyklostezky od stávající silnice
Očekávané výsledky a výstupy projektu	Objektivně ověřitelné ukazatele	Zdroje a prostředky ověření ukazatelů	Předpoklady a rizika projektu
Vytvoření cyklistické stezky Tvorba a aktualizace webových stránek Tvorba informačních letáků a map Označení cyklistické stezky	Vytvoření 3,5 km cyklistické stezky Vytvoření webových stránek Vytištění map a letáků o projektu Nové značení cyklostezky – 6 ks značek	Kontroly na místě stavby Monitorovací zprávy Projektová dokumentace	Úzká spolupráce s tvůrcem webových stránek Kontrola splnění podmínek publicity map, webových stránek a značení v rámci projektu Označení značkami dle projektového plánu

Klíčové aktivity/činnosti	Vstupy/prostředky		Předpoklady a rizika projektu
<p>Vybudování cyklostezky</p> <p>Zajištění publicity (mapy, letáky, web) a propagace projektu</p> <p>Nové dopravní značení stezky a značení samotné cyklostezky</p>	<p>Získání územního rozhodnutí</p> <p>Zajištěné finanční zdroje (vlastní + cizí, schválená žádost o přidělení dotace)</p> <p>Uzavřená smlouva se zpracovatelem dokumentace pro stavební povolení</p> <p>Uzavřená smlouva s dodavatelem stavby</p> <p>Uzavřená smlouva s realizátorem stavby</p> <p>Uzavřená smlouva s dodavatelem publicity</p>		<p>Vydání územního rozhodnutí</p> <p>Přihlášení vhodných zpracovatelů dokumentace pro stavební povolení do výběrového řízení (VŘ)</p> <p>Souhlasné rozhodnutí o přidělení dotace</p> <p>Přihlášení vhodných dodavatelů stavby do VŘ</p> <p>Přihlášení vhodných dodavatelů publicity do VŘ</p> <p>Přihlášení vhodných potenciálních realizátorů stavby do VŘ</p>
			Předběžné podmínky a předpoklady
			<p>Schválení financování z rozpočtu města</p> <p>Projekt byl vybrán a schválen</p>

Zdroj: Vlastní tvorba, 2011

4.12 Návrh financování projektu

Návrh financování projektu je pouze orientační z důvodu, že teprve budou probíhat výběrová řízení na zpracovatele dokumentace ke stavebnímu povolení, na dodavatele stavby, realizátora stavby a také na zajišťovatele publicity. Od nabídek výherců výběrových řízení se následně bude odvíjet konečný rozpočet projektu.

Financování projektu bude zajištěno ze dvou zdrojů, z rozpočtu statutárního města Ostrava a ze strukturálních fondů EU. Větší část potřebných finančních prostředků pokryje dotace z EU, která bude ve výši 85 % a zbylá část bude uhrazena z rozpočtu města. V případě, že by se do začátku realizace projektu podařilo nalézt sponzora, byl by o tuto částku snížen podíl statutárního města Ostrava.

Při přípravě projektu je třeba rozdělení výdajů na **způsobilé** a **nezpůsobilé**. Pouze ze způsobilých výdajů je možno počítat dotaci z fondů EU. Způsobilé výdaje musí být v souladu s legislativou EU a legislativou ČR. Jedná se zejména o Obecné nařízení č. 1083/2006, zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů. Rozdělení nákladů projektu na způsobilé a nezpůsobilé ukazuje tabulka 4.3.

Tabulka 4. 3 Způsobilé a nezpůsobilé výdaje projektu

Celkové výdaje projektu	14 886 747 Kč
Způsobilé výdaje projektu	14 662 947 Kč
Nezpůsobilé výdaje projektu	223 800 Kč

Zdroj: Vlastní tvorba, 2011

Podrobnější rozdělení výdajů projektu zobrazuje tabulka 4.4.

Tabulka 4. 4 Návrh financování projektu

Název	Výdaje celkem	Členění výdajů	
		Investiční	Neinvestiční
Publicita projektu	68 000 Kč		68 000 Kč
Nákup služeb	236 000 Kč		236 000 Kč
Náklady na stavební část a nákup technologií	14 358 947 Kč	14 358 947 Kč	
Celkové způsobilé výdaje	14 662 947 Kč	14 358 947 Kč	304 000 Kč
Projektová příprava	134 000 Kč	134 000 Kč	
Realizace výběrového řízení na zpracovatele dokumentace ke stavebnímu povolení	7 200 Kč	7 200 Kč	
Realizace výběrového řízení na dodavatele stavby	7 200 Kč	7 200 Kč	
Realizace výběrového řízení na realizátora stavby	7 200 Kč	7 200 Kč	
Realizace výběrového řízení na zajišťovatele publicity	7 200 Kč	7 200 Kč	
Geodetické práce	61 000 Kč	61 000 Kč	
Nezpůsobilé výdaje celkem	223 800 Kč	223 800 Kč	
Celkové výdaje projektu	14 886 747 Kč	14 886 747 Kč	304 000 Kč

Zdroj: Vlastní tvorba, 2011

Celkové náklady projektu by podle výše uvedené tabulky měly být 14 886 747 Kč. Podíly podle procentuální a hodnotové účasti na financování projektu jednotlivých subjektů uvádí tabulka č. 4.5.

Tabulka 4. 5 Zdroje financování

Zdroj	Hodnota	Částka
Evropská unie	85 %	12 653 735 Kč
Statutární město Ostrava	15 %	2 233 012 Kč
Celkem	100 %	14 886 747 Kč

Zdroj: Vlastní tvorba, 2011

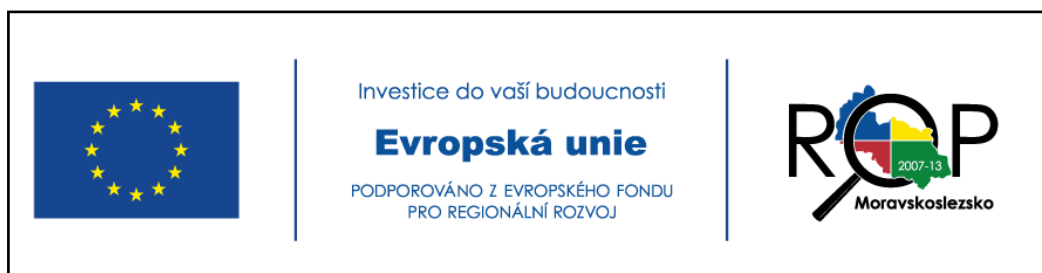
4.13 Publicita projektu

Povinnost zajištění publicity udává Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006, které stanovuje prováděcí pravidla k Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj.

Příjemce dotace je povinen informovat veřejnost o podpoře, kterou obdržel z fondů EU. O jednotlivých využitých informačních opatřeních a publicitě projektu je příjemce dotace povinen informovat prostřednictvím monitorovacích hlášení/zpráv v průběhu realizace projektu a následně ve zprávách o zajištění udržitelnosti projektu. Příjemce podpory musí také informovat o poskytnuté dotaci subjekty účastnící se aktivit projektu a podílejících se na realizaci projektu prostřednictvím zakomponovaného informačního banneru ve všech dokumentech v rámci jejich komunikace. V případě nedodržení požadavků na publicitu může poskytovatel podpory nárokovat vrácení dotace.

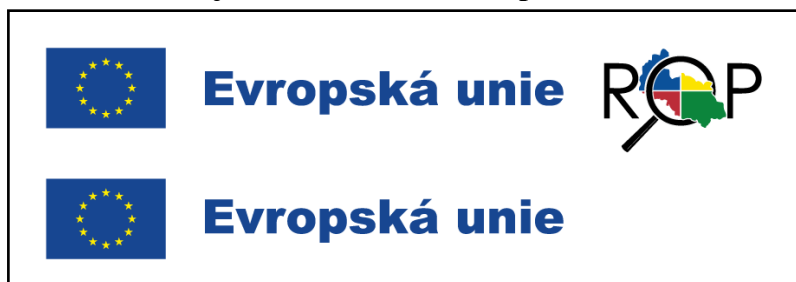
Veškeré povinné údaje, které musí obsahovat informační prostředek, jsou dle nařízení ES standardizovány v podmínkách ROP Moravskoslezsko do uzavřeného grafického prvku tzv. informačního banneru, který zobrazuje obrázek 4.3. V případě malých předmětů je možno využít zjednodušenou variantu informačního banneru, kterou zobrazuje obrázek 4.4.

Obrázek 4. 2 Základní, barevné provedení informačního banneru

Zdroj: Metodický pokyn pravidla pro publicitu verze 3.01, 2009

Obrázek 4. 3 Zjednodušené, barevné provedení informačního banneru

Zdroj: Metodický pokyn pravidla pro publicitu verze 3.01, 2009

Publicita projektu bude zajištěna prostřednictvím webových stránek města a městských částí a dále pomocí tištěných map a letáků. Dále bude publicita samozřejmě realizována také náležitě dle požadavků EU na publicitu, které jsou spolufinancovány ze strukturálních fondů EU.

Podle požadavků na publicitu musí být na každém konci cyklostezky vyvěšen velkoplošný reklamní panel (billboard) umístěný na viditelném, snad dostupném a frekventovaném místě. Po ukončení projektu musí být tento velkoplošný reklamní panel nahrazen stálou vysvětlující tabulkou (pamětní deskou) přímo v místě realizace projektu a příjemce musí povinně zvolit ještě jeden další prostředek z definovaného seznamu technických prostředků.

Specifikace technických prostředků pro zajištění publicity

Velkoplošný reklamní panel by měl vycházet ze standardního euroformátu 5,1 x 2,4 m, jeho minimální velikost je však 3,3 x 1,55 m. Povinnými informačními a grafickými náležitostmi je název projektu, informace o spolufinancování projektu EU ve formátu základního provedení informačního banneru a dále doplňkový text vedle banneru „Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií“. Název projektu a informace o spolufinancování projektu EU společně zabírají nejméně 25 % celkové plochy panelu a informační sdělení musí být

čitelné nejméně z 5 metrů. Povinnými grafickými prvky jsou modré pole a kruhová výseč tvořená žlutými hvězdami symbolu EU. Volitelnými informačními a grafickými náležitostmi jsou ostatní loga, která musí být umístěna ve vyhrazeném prostoru, dále volitelné informace o projektu určené veřejnosti a vizualizace realizovaného projektu (fotografie).

Stálá vysvětlující tabulka musí být vyrobena z vhodného materiálu, který bude mít dostatečnou trvanlivost. Její minimální velikost je 300 x 400 mm, větší formát je dovozen, avšak musí být zachován poměr stran. Povinnými informačními a grafickými náležitostmi jsou základní informační banner, název projektu nejlépe ve formě: „Tento projekt <název projektu> je spolufinancován Evropskou unií“. Základní banner musí zabírat nejméně 25 % celkové plochy tabulky a text musí být čitelný alespoň ze 2 metrů. Volitelnými informačními a grafickými náležitostmi jsou ostatní loga, která musí být umístěna v prostoru pro ostatní loga.

Zvolenými dalšími informačními prostředky budou **webové stránky, letáčky a mapy**. Na internetových stránkách musí být v hlavním menu či v zápatí stránky uvedena informace o spolufinancování projektu EU formou základního informačního banneru. Letáčky a mapy musí obsahovat na titulní straně informaci o spolufinancování projektu EU formou základního informačního banneru (může být i dekorativní provedení). Informaci o spolufinancování je možno umístit také na zadní straně, kde by mělo být také uvedeno, že informační materiály jsou neprodejné.

Statutární město Ostrava má významné zkušenosti s realizací projektů podporovaných z prostředků EU.

4.14 Cílové skupiny projektu

Hlavní cílovou skupinou projektu budou **obyvatelé městské části Ostrava – Radvanice a Bartovice**. Cyklostezka bude jistě nejvýznamnější pro obyvatele této městské části, protože jim umožní lepší spojení se Zoologickou zahradou. Cyklostezku však mohou využít také k jinému aktivnímu trávení volného času (projížďka na kole, procházka apod.). Díky tomu, že bude mít cyklostezka asfaltový povrch, bude moci být využívána také in-line bruslaři.

Další cílovou skupinou, která bude cyklostezku využívat, jsou **turisté**, kteří do regionu přijedou. Toto bude spíše menší cílová skupina, protože kromě blízkého hotelu Taurus zde nejsou možnosti k ubytování.

Využívání cyklostezky bude spíše sezónní záležitostí a důležitým faktorem jejího využívání bude bezplatný vstup.

4.15 Analýza konkurence, poptávky a marketingový mix

4.15.1 Analýza konkurence a poptávky

V současné době jsou všechny značené cyklistické stezky v této oblasti vedené po silničních komunikacích různých tříd. Žádná z místních cyklostezek i cyklostezek v blízkém okolí není vedena po samostatné části komunikace. Z toho vyplývá, že zejména z pohledu bezpečnosti nemá projekt v blízkém okolí žádnou konkurenci. Otázka oddělenosti stezky od silnice bude pro cyklisty důležitá zejména tehdy, jestliže se pojedje celá rodina či jeden rodič s dětmi (dítětem). Také to, že povrch bude asfaltový, tedy rovný, bude hrát zejména pro tuto cílovou skupinu velkou roli. Proto lze předpokládat velké využití cyklostezky rodinami s menšími dětmi.

Poptávka po výstavbě cyklostezky je vysoká zejména z důvodu složité dostupnosti Zoologické zahrady z Ostravy – Radvanic městskou hromadnou dopravou a v hlavní sezóně komplikovanými možnostmi parkování osobními automobily u Zoologické zahrady. Kromě obyvatel městské části Ostrava – Radvanice a blízkých částí Ostravy a dalšího okolí budou cyklostezku využívat také turisté ubytovaní v hotelu Taurus, který se nachází pouhých 200 m od plánované cyklostezky.

4.15.2 Marketingový mix

Jelikož se jedná o nekomerční projekt, je složitější určit jeho marketingový mix. Avšak s určitými úpravami je možné využít standardní marketingová 4P.²⁵

Produktem tohoto projektu bude samotná cyklostezka a upravené okolí.

Cena projektu se odvozuje od předpokládaného rozpočtu projektu. Předpokládaná cena je tedy 14 886 747 Kč. Cena pro samotné uživatele cyklostezky je však nulová, protože její využívání bude zdarma.

²⁵ 4P je označení price (cena), product (produkt), promotion (propagace) a place (distribuční cesty).

Propagace cyklostezky bude realizována prostřednictvím webových stránek městského obvodu Radvanice a Bartovice a na stránkách statutárního města Ostravy. Dalšími propagačními materiály budou mapky a letáčky, které budou vytvořeny v průběhu výstavby cyklostezky. Na začátku cyklostezky v Ostravě – Radvanicích bude také umístěna informační tabule o finanční spoluúčasti EU.

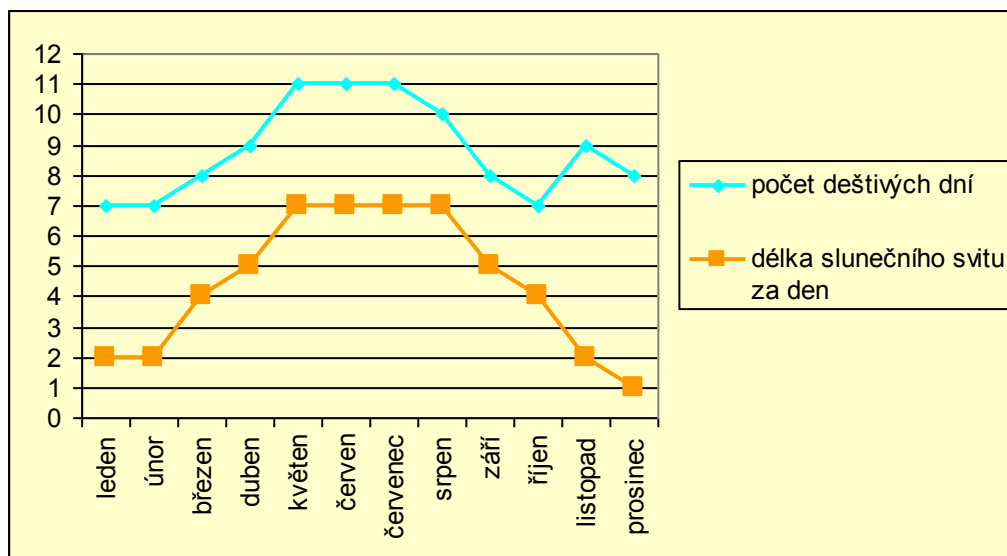
Distribuce k zákazníkům bude samotné využívání cyklostezky cyklisty a pěšími. Bude tedy velmi závislá na klimatických podmínkách, které dokládá tabulka 4.6 a obrázek 4.4.

Tabulka 4. 6 Klimatické hodnoty naměřené v Meteorologické stanici Mošnov

Rok měření	Měsíc												Rok celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	
	Průměrná teplota vzduchu (°C)												
2006	-6,5	-3,1	0,5	9,7	13,9	18,3	22,4	17,1	16,1	11,2	6,7	3,3	9,1
2007	3,7	2,9	5,7	10,4	15,6	19,2	20,0	19,2	12,5	8,0	2,1	-0,4	9,9
2008	1,9	2,9	4,0	9,0	13,9	18,3	18,6	18,5	13,5	10,1	6,2	1,7	9,9
	Úhrn srážek (mm)												
2006	38,1	32,9	43,2	76,7	83,8	65,7	11,6	94,3	29,1	8,4	34,2	20,9	538,9
2007	38,6	20,2	66,4	6,8	48,0	88,5	85,7	45,4	189,0	53,0	31,7	30,0	703,3
2008	28,9	11,5	30,3	43,0	81,7	77,1	158,5	102,9	71,7	23,8	13,8	43,1	686,3
	Trvání slunečního svitu (h)												
2006	77,9	58,1	85,8	178,7	195,7	232,2	352,8	143,0	228,8	182,7	54,9	64,7	1 855,3
2007	52,9	49,0	140,0	263,4	226,3	222,5	249,2	223,3	149,8	83,1	54,8	26,8	1 741,1
2008	62,8	83,7	122,4	146,8	202,2	258,4	210,6	239,6	138,0	116,4	55,7	55,4	1 692,0

Zdroj: ČSÚ Moravskoslezský kraj [online], 2011; vlastní úprava

Obrázek 4. 4 Počet deštivých dní a délka slunečního svitu v hodinách za den v jednotlivých měsících roku v Ostravě

Zdroj: holidaycheck.cz [online], 2011; vlastní úprava

4.16 Předpoklady a rizika projektu

Riziko je určité nebezpečí nezdaru. Při plánování rizika známe pravděpodobnost, s jakou situace, která způsobí odchýlení od plánovaného stavu, nastane.

Proces řízení rizik můžeme definovat jako sled aktivit, kterými jsou použitím preventivních nebo korektivních zásahů odvráceny události a odstraňovány vlivy, jež by mohly ohrozit říditelnost plánovaných procesů nebo by mohly vést k jiným nechtěným výsledkům.²⁶

Základním předpokladem realizace projektu je jeho financování z rozpočtu Statutárního města Ostravy. Rizikem by tedy mohlo být nedostatečné množství finančních prostředků v rozpočtu města. Tento nedostatek finančních prostředků by mohlo způsobit náhlé zvýšení nákladů na realizaci projektu či určitá neočekávaná událost, která by si vyžádala finanční účast města. Z hlediska financí je rizikem neposkytnutí dotace z ROP Moravskoslezsko, protože bez této částky by projekt nemohl být realizován.

Dalším předpokladem realizace projektu je výkup pozemků, na kterých má být cyklostezka realizována, od stávajících vlastníků. Rizikem se tak stává negativní postoj některého či některých z vlastníků pozemků a jejich neochota prodeje. V krajním případě by bylo potřeba

²⁶ Svozilová, 2011, s. 165.

změnit trasu cyklostezky, čímž by se trasa prodloužila a samozřejmě by vznikly i dodatečné náklady.

A neopomenutelným rizikem je samozřejmě také možnost nesprávného výběru zhotovitele stavby a jeho přístup k projektu. Mohlo by tak dojít k prodloužení výstavby cyklostezky, její snížené kvalitě či dokonce nezhotovení. Následně by došlo ke zvýšení nákladů a časovému posunu z důvodu nového výběru zhotovitele či oprav nekvalitní práce.

Nízké riziko způsobují rovněž možné výkyvy počasí, které by mohly způsobit neúměrné prodloužení realizace projektu, což by mohlo být spojeno také s navýšením nákladů projektu.

Veškerá rizika je však možno eliminovat do přijatelné míry v případě, že bude provedena kvalitní příprava a dobré naplánování celého projektu.

4.17 Udržitelnost projektu

Udržitelnost projektu bude zajišťovat samotné Statutární město Ostrava. V rámci udržování projektu bude docházet k pravidelným kontrolám cyklostezky a případným nutným opravám. Náklady na udržitelnost projektu nejsou součástí finančního rozpočtu.

Konečnému příjemci finančních prostředků je uloženo, že musí plně a prokazatelně splnit účel projektu a to v rozsahu schváleného projektu a zachovat výsledky projektu po dobu alespoň 5 let. Dále musí naplnit monitorovací ukazatele a uchovat je po dobu alespoň 5 let.

Udržitelnost projektu bude monitorována prostřednictvím pravidelných zpráv, které je konečný příjemce povinen podávat po ukončení projektu.

4.18 Zhodnocení projektu

Projekt *Výstavba cyklostezky z Ostrava – Radvanice do ZOO Ostrava* bude realizován zejména z důvodu zlepšení životní úrovně obyvatelstva obce. Realizací projektu dojde k výstavbě 3,5 km dlouhé cyklostezky, která rozšíří možnosti využití volného času pro obyvatele obce a také napomůže ke zlepšení životního prostředí v obci, kde je zaznamenávána vysoká prašnost. Výstavba cyklostezky může dále napomoci ke zvýšení počtu turistů v obci. Cyklostezku budou moci využívat všichni sportovci, včetně těch začínajících, protože v celé své délce bude převážně rovinatá. Z tohoto důvodu bude také vhodná pro rodiny s dětmi.

Důležitým faktorem je, že projekt je koncipován jako neziskový, a proto bude moci být využíván kýmkoli, bez rozdílu jeho finanční situace. V případě zpracování CBA analýzy by bylo zjištěno, že projekt je ztrátový. Jeho přínosy jsou však spíše socio-ekonomické, tedy dopad projektu na obyvatelstvo. Případné náklady na opravu bude tedy zajišťovat statutární město Ostrava z vlastního rozpočtu.

Podle návrhu financování projektu je zřejmé, že projekt, by bez dotace z fondů EU nemohl být realizován. Podíl EU na celkovém financování je 85 % celkových způsobilých výdajů. Zbylé financování již zajistí statutární město Ostrava z vlastního rozpočtu.

Realizace projektu je důležitá zejména pro obyvatele obce, kterým se tak rozšíří možnosti využití volného času a zkvalitní prostředí, ve kterém žijí. Využití cyklostezky bude však možné také pro turisty z blízkého i vzdálenějšího okolí.

5. Závěr

Česká republika se politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU mohla účastnit a také účastnila již před svým vstupem do Evropské unie prostřednictvím programů předvstupní pomoci. Díky tomu se postupně seznamovala s procesem programování, na jehož základě funguje také čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU. Na současné programovací období je pro ČR alokováno 26,7 mld. EUR. Nejvíce finančních prostředků je určeno pro cíl Konvergence, kam spadají všechny regiony soudržnosti NUTS 2 kromě hl. města Prahy.

Cílem diplomové práce bylo zpracování konkrétního projektového záměru na výstavbu cyklostezky. Na základě projektu *Výstavba cyklostezky z Ostrava – Radvanice do ZOO Ostrava* má dojít k výstavbě 3,5 km dlouhé cyklostezky. Projekt bude realizován od 1. října 2010, resp. fyzická realizace bude zahájena 1. listopadu 2011. Fyzická realizace bude ukončena 31. března 2013, následně proběhne kolaudace a k ukončení projektu dojde 30. 4. 2013. Realizací projektu dojde ke zvýšení životní úrovně obyvatelstva městské části Ostrava – Radvanice a obyvatel blízkého okolí. Krom výstavby samotné cyklostezky dojde k instalaci laviček a odpadkových košů v prostoru cyklostezky, výsadbě 10 ks nových stromů a umístění cyklistických značek. Celkové předpokládané výdaje projektu jsou 14 886 747 Kč a ze strukturálních fondů EU by měly být financovány z 85 % celkových způsobilých výdajů, tedy částkou 12 653 735 Kč. Riziky projektu jsou nedostatečné finanční prostředky, což může způsobit několik faktorů. Neočekávaná situace, která si vyžádá dodatečné finanční prostředky z rozpočtu Statutárního města Ostrava. Dalším důvodem může být neschválení dotace z regionálního operačního programu Moravskoslezsko. Dodatečné finanční prostředky si mohou vyžádat také nesprávné výběrové řízení či neočekávané výkyvy počasí. Rizikem je také možná neochota současných vlastníků pozemků, na kterých má být cyklostezka budována, při jejich výkupu. Veškerá rizika je možno eliminovat do přijatelné míry v případě, že bude provedena kvalitní příprava a dobré naplánování celého projektu. O udržitelnost projektu po skončení jeho realizace se bude starat Statutární město Ostrava.

Globální cíl projektu potvrzuje první hypotézu, že využití finančních prostředků z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko napomáhá ke zvýšení životní úrovně obyvatel regionu. Diplomovou prací se převážně potvrdila také druhá hypotéza, která předpokládala 50 % vyčerpanost alokace regionálního operačního programu

Moravskoslezsko. K 3. březnu 2011 bylo Smlouvou o poskytnutí dotace vázáno 48,1 % celkové alokace.

Zdroje

Knižní zdroje

1. BOHÁČKOVÁ, I.; HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6.
2. BUDÍK, Josef. *Evropské strukturální fondy a jejich využívání*. 1. vydání. Praha: EUPRESS, 2009. 80 s. ISBN 978-80-7908-014-2.
3. FIALA, P. *Řízení projektů*. Praha: Oeconomica, 2008. 186 s. ISBN 978-80-245-1413-0.
4. HÁJEK, O.; NOVOSÁK, J. *Kohezní politika v širších souvislostech*. 1. vydání. Žilina: GEORG, 2010. 216 s. ISBN 978-80-89401-19-2.
5. KAŠPAROVÁ, L.; PŮČEK, M. *Cohesion Policy: Settlement in the Czech Republic urban rural partnership*. 1. vydání. Praha: Ministry for Regional Development of the Czech Republic, 2009. 90 s. ISBN 978-80-87318-00-3.
6. KOVÁŘOVÁ, J. *Využití strukturální pomoci EU v ČR prostřednictvím Operačního programu Životního prostředí*. Ostrava, 2010. 135 s. Diplomová práce. VŠB – TU Ostrava. Vedoucí práce: Ing. Lukáš Melecký
7. LACHOR, J. *Využití Regionálního operačního programu NUTS 2 Střední Morava na příkladu vybraného projektu*. Ostrava, 2010. 116 s. Diplomová práce. VŠB – TU Ostrava. Vedoucí práce: Ing. Lukáš Melecký
8. MAREK, D.; KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
9. SVOZILOVÁ, A. *Projektový management*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a. s., 2006. 356 s. ISBN 80-247-1501-5.
10. TAUER, V.; ZEMÁNKOVÁ, H.; ŠUBRTOVÁ, J. *Získejte dotace z fondů EU*. 1. vyd. Brno: Computer Press, a.s., 2009. 160 s. ISBN 978-80-251-2649-3.
11. ÚRR Moravskoslezsko. *Vyhodnocení plnění ročního plánu Úřadu regionální rady Moravskoslezsko při realizaci regionálního operačního programu Moravskoslezsko*. Ostrava: 2009. 14 s.

Elektronické publikace

12. Dopravní projektování, spol. s r. o. *Koncepce cyklistické dopravy na území Moravskoslezského kraje* [online]. Ostrava: 2006 [cit. 2011-04-14]. Dostupný z WWW: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/doprava/cyklo_uplna_textova_zprava.pdf>.
13. EVROPSKÁ KOMISE. *Politika soudržnosti 2007 - 2013 : Poznámky a úřední texty* [online]. Lucembursko: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007 [cit. 2011-04-12]. Dostupný z WWW: <http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2007/publications/guide2007_cs.pdf>.
14. *Kraj Vysočina* [online]. 2011 [cit. 2011-02-21]. Národní rozvojový plán ČR 2007-2013 (PDF, 2,15 MB). Dostupný z WWW: <<http://www.kr-vysocina.cz/narodni-rozvojovy-plan-cr-2007-2013-pdf-2-15-mb/d-1740237/p1=7063>>.
15. Ministerstvo pro místní rozvoj. *Národní strategický referenční rámec ČR 2007 - 2013* [online]. 2007 [cit. 2011-02-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.nuts2severozapad.cz/wp-content/uploads/2011/02/nsrr.pdf>>.
16. Ministerstvo pro místní rozvoj. *Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti a národních zdrojů v programovém období 2007 - 2013* [online]. 2011 [cit. 2011-04-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/16/16adcb00-bc46-450d-9035-c91d827d8478.pdf>>.

Internetové zdroje

17. *Benefit7* [online]. 2010 [cit. 2010-11-25]. Benefit7. Dostupný z WWW: <<https://www.eu-zadost.cz/uvod.aspx>>.
18. *Český statistický úřad* [online]. 2010 [cit. 2010-12-02]. Vydání a spotřeba domácností statistiky rodinných účtů, obsah . Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/publ/3005-10-2__ctvrtleti_2010>.

19. *ČSÚ Moravskoslezský kraj* [online]. 2010 [cit. 2011-02-15]. ČSÚ informuje o vývoji spotřebitelských cen. Dostupný z WWW: <http://czso.cz/xt/redakce.nsf/i/csu_informuje_o_vyvoji_spotrebitelskych_cen>.
20. *ČSÚ Moravskoslezský kraj* [online]. 2011 [cit. 2011-01-25]. Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2009. Dostupný z WWW: <<http://czso.cz/xt/edicniplan.nsf/kapitola/801011-09-2009-02>>.
21. *European investment fund* [online]. 2011 [cit. 2011-02-17]. Jeremie. Dostupný z WWW: <http://www.eif.europa.eu/what_we_do/jeremie/index.htm>.
22. *Eurostat* [online]. 2011 [cit. 2011-03-11]. Tables, Graphs and Maps Interface (TGM) table. Dostupný z WWW: <<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcod e=tps00006&plugin=1>>.
23. *Holidaycheck.cz* [online]. 2011 [cit. 2011-02-15]. Ostrava. Dostupný z WWW: <http://www.holidaycheck.cz/climate-wetter_Ostrava-ebene_oid-id_28557.html>.
24. *Jaspers* [online]. 2011 [cit. 2011-02-17]. Jaspers. Dostupný z WWW: <<http://www.jaspers-europa-info.org/>>.
25. *Mapy.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-11-25]. Mapy. cz. Dostupný z WWW: <<http://mapy.cz/#mm=ZTtTcP@sa=r@st=r@srq=route%28fast%2Ctoll%29%3AOstrava-Radvanice%2C%20U%20L%C3%ADpy%3EZoologick%C3%A1%20zahrada%20Ostrava%2C%20Rychvald%2C%20Mich%C3%A1lkovick%C3%A1@scrd=142066655,135170657,142036369,135248593,234140826@x=142058176@y=135208848@z=12>>.
26. *MMR* [online]. 2011 [cit. 2011-02-23]. Budoucnost kohezní politiky a Územní agenda EU. Dostupný z WWW: <<http://www.mmr.cz/Kohezni-politika-a-Uzemni-agenda-EU>>.
27. *Moravskoslezský kraj* [online]. 2011 [cit. 2011-02-27]. Geografické informace. Dostupný z WWW: <http://o-kraji.kr-moravskoslezsky.cz/geograficke_informace.html>.

28. *Moravskoslezský kraj* [online]. 2011 [cit. 2011-02-27]. Historie. Dostupný z WWW: <<http://o-kraji.kr-moravskoslezsky.cz/historie.html>>.
29. *Moravskoslezský kraj* [online]. 2011 [cit. 2011-02-27]. Příroda. Dostupný z WWW: <<http://o-kraji.kr-moravskoslezsky.cz/priroda.html>>.
30. *Moravskoslezský kraj* [online]. 2011 [cit. 2011-02-27]. Základní informace. Dostupný z WWW: <http://o-kraji.kr-moravskoslezsky.cz/zakladni_informace.html>.
31. *MPSV* [online]. 2011 [cit. 2011-03-03]. Statistika nezaměstnanosti z územního hlediska. Dostupný z WWW: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem/?_piref37_240429_37_240428_240428.statse=20000000000011&_piref37_240429_37_240428_240428.statse=20000000000013&_piref37_240429_37_240428_240428.send=send&_piref37_240429_37_240428_240428.stat=20000000000038&_piref37_240429_37_240428_240428.obdobi=J&_piref37_240429_37_240428_240428.rok=2010&ok=Vybrat>.
32. *Ostrava* [online]. 2011 [cit. 2011-03-11]. Cyklistické trasy a stezky. Dostupný z WWW: <<http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/site/ostrava/ostrava/turista/kultura-sport/cyklisticke-trasy-a-stezky>>.
33. *Ostrava* [online]. 2011 [cit. 2011-04-19]. Odbory magistrátu. Dostupný z WWW: <<http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/site/ostrava/ostrava/obcan/magistrat/odbory-magistratu>>.
34. *Ostrava* [online]. 2011 [cit. 2011-03-11]. Přehled cyklistických tras. Dostupný z WWW: <<http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/site/ostrava/ostrava/turista/kultura-sport/cyklisticke-trasy-a-stezky/pid/3976>>.
35. *Ostrava* [online]. 2011 [cit. 2011-03-11]. Současný stav a výhledové záměry. Dostupný z WWW: <<http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/site/ostrava/ostrava/turista/kultura-sport/cyklisticke-trasy-a-stezky/soucasny-stav-a-vyhledove-zamery>>.
36. *Ostrava* [online]. 2011 [cit. 2011-03-11]. Turistické atraktivity. Dostupný z WWW: <<http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/site/ostrava/lang/cs/ostrava/turista/turisticke-zajimavosti;jsessionid=A14A38DAC78CF69F8164FF096877E94C>>.

37. *Ostrava* [online]. 2011 [cit. 2011-03-11]. Základní údaje o cyklistické dopravě v Ostravě. Dostupný z WWW: <<http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/site/ostrava/ostrava/turista/kultura-sport/cyklisticke-trasy-a-stezky/zakladni-udaje-o-cyklisticke-doprave-v-ostrave>>.
38. *Ostrava* [online]. 2011 [cit. 2011-03-11]. Životní prostředí. Dostupný z WWW: <<http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/site/ostrava/ostrava/o-meste/pid/5971>>.
39. *Podnikání v Německu* [online]. 2011 [cit. 2011-02-21]. Národní rozvojový plán ČR 2007-2013 . Dostupný z WWW: <<http://www.podnikanivnemecku.cz/narodni-rozvojovy-plan-cr-2007-2013-s112>>.
40. *Podnikání v Německu* [online]. 2011a [cit. 2011-02-21]. ROP Moravskoslezsko. Dostupný z WWW: <<http://www.podnikanivnemecku.cz/rop-moravskoslezsko-s119>>.
41. *Regional Policy Info regio* [online]. 2011 [cit. 2011-02-17]. Jasmine. Dostupný z WWW: <http://ec.europa.eu/regional_policy/glossary/jasmine_cs.htm>.
42. *Regional Policy Info regio* [online]. 2011 [cit. 2011-02-17]. Jessica. Dostupný z WWW: <http://ec.europa.eu/regional_policy/glossary/jessica_cs.htm>.
43. *Slovník cizích slov online* [online]. 2011 [cit. 2011-04-20]. Riziko. Dostupný z WWW: <<http://www.slovník-cizich-slov.cz/riziko.html>>.
44. *Strukturální fondy EU* [online]. 2011 [cit. 2011-04-14]. Dokumenty. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/2e537f9b-dccc-4047-8375-6ba015a3a1f3/Dokumenty>>.
45. *Strukturální fondy EU* [online]. 2011 [cit. 2011-02-21]. Národní strategický referenční rámec ČR 2007—2013 - verze červenec 2007. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/197f55c7-ffeb-4f5c-ab81-26237ef6eaf1/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CR-2007%E2%80%942013->>.
46. *Strukturální fondy EU* [online]. 2011 [cit. 2011-04-14]. Platební a certifikační orgán - Národní fond. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/P/Platebni-a-certifikacni-organ---Narodni-fond>>.

47. *Strukturální fondy EU* [online]. 2010 [cit. 2011-04-14]. Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU (HSS). Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/P/Politika-hospodarske-a-socialni-soudrznosti-EU-%28HS>>.
48. *Strukturální fondy EU* [online]. 2011 [cit. 2011-02-15]. Programy 2007 — 2013. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>>.
49. *Strukturální fondy EU* [online]. 2011 [cit. 2011-02-21]. Řízení fondů EU. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Rizeni-fondu-EU>>.
50. *Veřejná databáze ČSÚ* [online]. 2010a [cit. 2010-12-02]. Počet obyvatel podle pohlaví v okresech. Dostupný z WWW: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislatab=DEM0030PU_OK&&kapitola_id=19>.
51. *Veřejná databáze ČSÚ* [online]. 2010b [cit. 2010-12-02]. Stav obyvatel ve vybraném území. Dostupný z WWW: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislatab=DEM1030CU&stranka=1&kapitola_id=19>.
52. *Veřejná databáze ČSÚ* [online]. 2010c [cit. 2010-12-02]. Stěhování podle pohlaví v okresech. Dostupný z WWW: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislatab=DEM0200PU_OK&&kapitola_id=19>.
53. *Veřejná databáze ČSÚ* [online]. 2011b [cit. 2011-03-03]. Věková struktura obyvatel v okresech. Dostupný z WWW: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?childsel0=1&cislatab=DEM0040PU_OK&kapitola_id=19&voa=tabulka&go_zobraz=1&aktualizuj=Aktualizovat&childsel0=1&cas_1_92=20091231>.
54. *Veřejná databáze ČSÚ* [online]. 2011a [cit. 2011-03-03]. Věková struktura obyvatel v krajích. Dostupný z WWW: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?childsel0=1&cislatab=DEM0040PU_KR&kapitola_id=19&voa=tabulka&go_zobraz=1&childsel0=1&cas_1_29=20061231&aktualizuj=Aktualizovat>.

55. *Wikipedie* [online]. 2011 [cit. 2011-04-14]. Městys. Dostupný z WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/M%C4%9Bstys#Zru.C5.A1en.C3.AD_statutu_ve_20._stolet.C3.AD_a_jeho_n.C3.A1sledn.C3.A9_obnoven.C3.AD.

Seznam zkratk

CBA	Cost and benefit analysis Analýza nákladů a výnosů
CSG	Community Strategic Guidelines Strategické obecné zásady Společenství
EAFRD	European Agricultural Fund for Rural Development Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EAGGF	European Agricultural Guidance and Guarantee Fund Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond
EFF	European Fisheries Fund Evropský rybářský fond
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIB	Evropská investiční banka
EIF	Evropský investiční fond
EK	Evropská komise
EP	Evropský parlament
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development Evropská banka pro obnovu a rozvoj
ERDF	European Regional Development Fund Evropský fond regionálního rozvoje
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FIFG	Financial Instrument for Fisheries Guidance Finanční nástroj na podporu rybolovu
FS	Fond soudržnosti
HDP	Hrubý domácí produkt
HMU	Hospodářská a měnová unie
HND	Hrubý národní produkt
HSS	Hospodářská a sociální soudržnost
CHKO	Chráněná krajinná oblast
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MSK	Moravskoslezský kraj

NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
OP	Operační program
ROP	Regionální operační program
SEA	Single european act
	Jednotný evropský akt
TOP	Tematický operační program
ŽP	Životní prostředí

Seznam tabulek

Tabulka 3. 1 OP v ČR podle cílů politiky HSS EU v programovacím období 2007 - 2013	33
Tabulka 3. 2 Alokace finančních prostředků z fondů EU na období 2007 - 2013 podle jednotlivých OP	36
Tabulka 3. 3 Vývoj počtu obyvatel v okresech MSK v letech 2006 - 2009	47
Tabulka 3. 4 Věková struktura obyvatelstva MSK v letech 2006 – 2009	47
Tabulka 3. 5 Věková struktura obyvatelstva v okrese Ostrava-město 2006 – 2009.....	48
Tabulka 3. 6 Migrační saldo v okresech MSK v letech 2006 - 2009	48
Tabulka 3. 7 Přehled čistých peněžních příjmů domácností	49
Tabulka 3. 8 Přehled čistých peněžních výdajů domácností	50
Tabulka 4.1 Lokalizace realizace projektu	54
Tabulka 4. 2 Matice logického rámce projektu	60
Tabulka 4. 3 Způsobilé a nezpůsobilé výdaje projektu	62

Seznam obrázků

Obrázek 2. 1 Typické rozložení fází životního cyklu projektu	26
Obrázek 3. 1 Regiony NUTS 2 a NUTS 3 v ČR	37
Obrázek 3. 2 Vývoj nezaměstnanosti v okrese Ostrava - město	51
Obrázek 3. 3 Vývoj inflace v Moravskoslezském kraji.....	51
Obrázek 4. 1 Trasa cyklostezky.....	55
Obrázek 4. 2 Základní, barevné provedení informačního banneru	65
Obrázek 4. 3 Zjednodušené, barevné provedení informačního banneru	65

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 29. dubna 2011

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:
Těšínská 149, 717 00 Ostrava – Bartovice

Seznam příloh

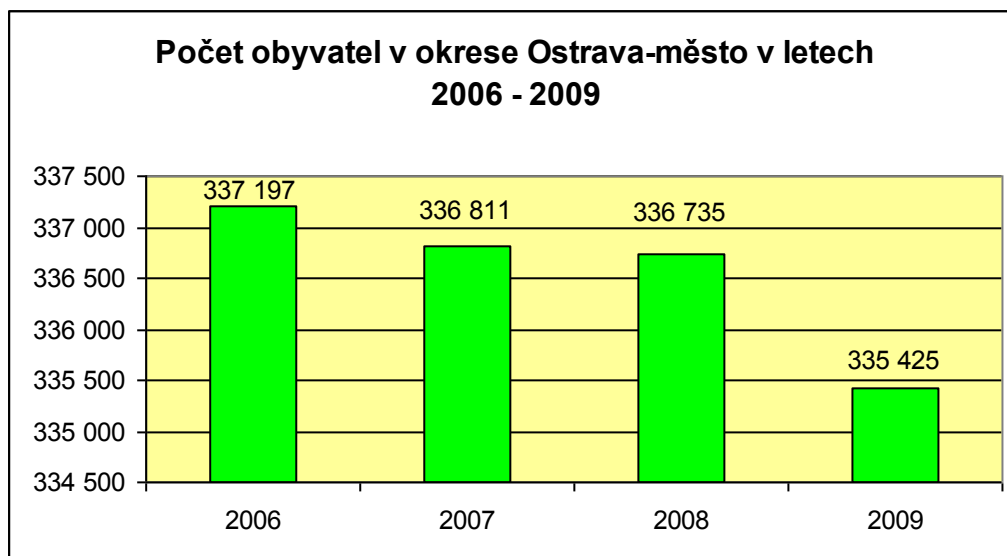
Příloha č. 1 Počet obyvatel v okrese Ostrava – město v letech 2006 – 2009

Příloha č. 2 Přehled cyklistických tras v Ostravě

Příloha č. 3 Aktuální stav čerpání podle OP a fondů EU

Příloha č. 4 Harmonogram projektu

Příloha č. 1

Zdroj: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislatab=DEM0030PU_OK&&kapitola_id=19; vlastní úprava

Příloha č. 2Přehled cyklistických tras

Trasa A	Stará Bělá - Výškovice - Zábřeh - Bělský Les - Dubina - Hrabůvka - Hrabová - Kunčice; Jistebník - Polanka nad Odrou; Moravská Ostrava - Slezská Ostrava
Trasa B	Krmelín - Stará Bělá - Zábřeh - Vítkovice - sídliště Fifejdy; Přívoz - Muglinov
Trasa C	Hrabová - Hrabůvka - Vítkovice; Mar. Hory, Kaufland - Mar. Hory, radnice
Trasa D	Poruba-Ves - Poruba - Pustkovec - Martinov
Trasa E	Centrum - Muglinov - Hrušov; Vratimov - Hrabová
Trasa F	Centrum - Slezská Ostrava - sídliště Muglinov - Heřmanice; Nová Ves - Hulváky - Mar. Hory
Trasa G	Třebovice - Hošťálkovice - Lhotka - Petřkovice - Koblov - Antošovice
Trasa H	Hrabová - Nová Bělá - Stará Bělá - Krmelín
Trasa CH	Martinov - Poruba - Plesná
Trasa I	Polanka nad Odrou - Stará Bělá; Bělský Les - Hrabůvka - nádraží Vítkovice
Trasa J	Slezská Ostrava - Radvanice - Bartovice - Šenov
Trasa K	Bartovice - Radvanice - Petřvald
Trasa L	Hošťálkovice - Mar.Hory - Nová Ves; Proskovice
Trasa M	Centrum - Mariánské Hory; Poruba - Plesná; Svinov - Dubí - Nová Ves; Michálkovice - Rychvald
Trasa N	Zábřeh - Hrabůvka; Shopping Park - Dubí - Svinov
Trasa O	Přívoz

Trasa P	Hrabová - Hrabová, statek; Vítkovice - Moravská Ostrava; Lhotka - Bobrovníky; Hrabová, průmyslová zóna
Trasa Q	Poruba - Martinov; Petřkovice - Nordpól
Trasa R	Polanka nad Odrou - Jistebník
Trasa S	Nová Ves
Trasa T	Martinov - Poruba - Třebovice
Trasa U	Dubina - Interspar; Zábřeh, vodárna - Odra; Krmelín - Nová Bělá; Hrabová, průmyslová zóna
Trasa V	Heřmanice - Michálkovice
Trasa W	Krásné Pole - Poruba-Ves; Poruba - Svinov; nádraží Vítkovice - Vítkovice
Trasa X	Poruba - Pustkovec
Trasa Y	Zábřeh - Bělský les
Trasa Z	Hošťálkovice; Třebovice - Poruba
Trasa 5	Jantarová stezka
Trasa 6064	Vratimov - Bartovice - Šenov - Havířov
Trasa 6109	Antošovice - Bohumín
Trasa 6185	Hlučín - Petřkovice
Trasa 6200	Velká Polom - Plesná - Dobroslavice

Zdroj: <http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/site/ostrava/ostrava/turista/kultura-sport/cyklisticke-trasy-a-stezky/pid/3976>; vlastní úprava

Příloha č. 3 Aktuální stav čerpání podle OP a fondů EU

Operační program / Fond	ŘO	Celková alokace podpory 2007–2013	Podané žádosti		Projekty s vydaným Rozhodnutím/ podepsanou Smlouvou		Proplacené prostředky příjemcům		Prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných PCO		Certifikované výdaje předložené EK	
			mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%
			a	b/a	c	c/a	d	d/a	e	e/a	f	f/a
OPD	MD	167 344,1	207 877,9	124,2	166 809,5	99,7	95 433,9	57,0	50 090,3	29,9	28 735,4	17,2
OP ŽP	MŽP	142 299,4	155 011,4	108,9	25 386,3	17,8	18 849,9	13,2	17 459,3	12,3	10 879,5	7,6
OP PI	MPO	88 026,2	107 356,9	122,0	47 396,3	53,8	15 970,2	18,1	13 641,3	15,5	10 244,0	11,6
OP LZZ	MPSV	53 011,5	69 994,8	132,0	33 215,1	62,7	8 803,7	16,6	6 299,2	11,9	5 669,0	10,7
OP VaVpl	MŠMT	59 633,9	97 878,5	164,1	21 142,7	35,5	2 300,7	3,9	86,6	0,1	39,1	0,1
IOP	MMR	45 700,2	48 918,9	107,0	25 383,1	55,5	4 869,7	10,7	4 034,4	8,8	2 619,9	5,7
OP VK	MŠMT	52 678,9	80 215,4	152,3	19 925,4	37,8	9 543,0	18,1	1 667,3	3,2	847,4	1,6
OP TP	MMR	7 160,6	7 041,6	98,3	3 792,7	53,0	898,5	12,5	882,7	12,3	502,2	7,0
ROP SZ	RR SZ	21 616,8	33 618,2	155,5	15 598,2	72,2	7 647,2	35,4	6 692,6	31,0	5 497,3	25,4
ROP MS	RR MS	20 777,4	27 445,8	132,1	9 997,7	48,1	5 173,3	24,9	4 702,4	22,6	3 691,7	17,8
ROP JV	RR JV	20 617,7	30 502,2	147,9	15 788,2	76,6	9 908,9	48,1	9 244,4	44,8	7 119,6	34,5
ROP SM	RR SM	19 255,1	24 979,8	129,7	9 378,4	48,7	8 327,4	43,2	8 108,9	42,1	6 404,9	33,3
ROP SV	RR SV	19 211,1	36 691,1	191,0	14 998,4	78,1	9 179,0	47,8	7 921,3	41,2	6 070,1	31,6
ROP JZ	RR JZ	17 891,0	46 710,9	261,1	11 808,9	66,0	5 517,0	30,8	5 452,6	30,5	660,6	3,7
ROP SČ	RR SČ	16 217,2	24 471,0	150,9	9 978,1	61,5	4 621,5	28,5	4 133,9	25,5	2 219,3	13,7
OP PK	HMP	6 805,9	12 918,5	189,8	5 810,3	85,4	2 826,7	41,5	1 203,9	17,7	1 005,1	14,8
OP PA	HMP	3 140,8	12 387,0	394,4	2 477,1	78,9	1 436,4	45,7	648,8	20,7	420,6	13,4
ESF	-	108 831,2	162 597,2	149,4	55 617,6	51,1	19 783,1	18,2	8 615,3	7,9	6 937,0	6,4
ERDF	-	397 451,6	568 779,4	143,1	232 900,2	58,6	104 034,5	26,2	86 586,2	21,8	61 227,2	15,4
FS	-	255 105,0	292 643,5	114,7	150 368,5	58,9	87 489,3	34,3	47 068,4	18,5	24 461,5	9,6
NSRR	-	761 387,8	1 024 020,1	134,5	438 886,3	57,6	211 306,9	27,8	142 269,9	18,7	92 625,6	12,2

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj [online], 2011

Příloha č. 4 Harmonogram projektu

[illegible]

[illegible]

[illegible]

	2013											
	I.	II.	III.	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Zahájení a ukončení projektu												
Fyzické zahájení a ukončení projektu												
Datum žádosti o platbu				30.4.								
Realizace výběrového řízení na zpracovatele dokumentace pro stavební povolení a jeho zpracování												
Realizace výběrového řízení na realizátora výběrového řízení na dodavatele stavby												
Realizace výběrového řízení na dodavatele a realizátora stavby												
Realizace výběrového řízení na dodavatele publicity												
Stavba cyklostezky												
Kolaudace cyklostezky												

Zdroj: Vlastní tvorba, 2011